

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografa” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

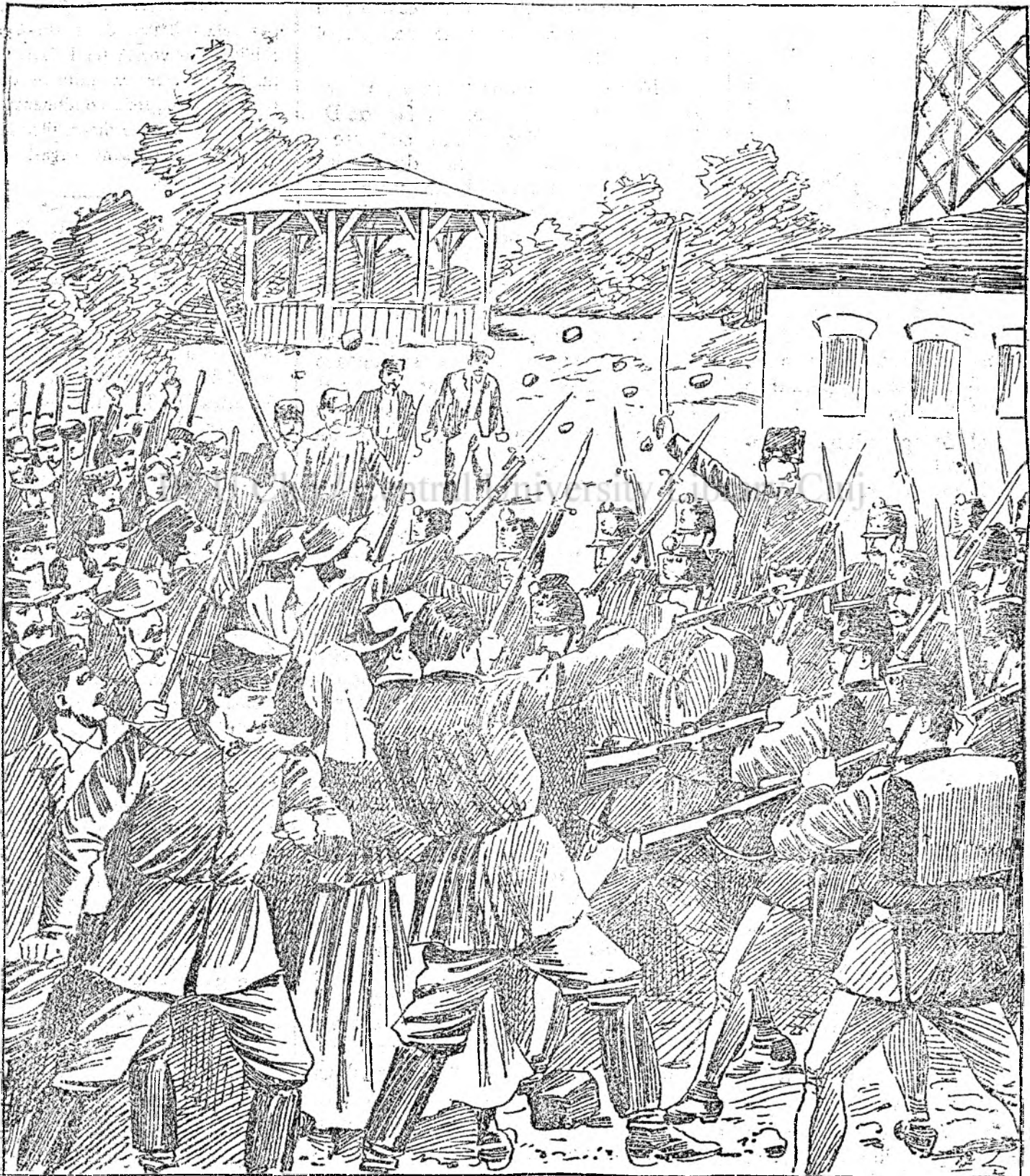
INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Luptă cu soldații.

— Greva băieșilor din Petrojeni. —

Am descris în numărul trecut al «Foaiei Poporului» greva băieșilor dela băile de cărbuni din Petrojeni și atacul soldaților contra băieșilor adunați pe livadia Lunca. Primpretorul Ianza a provocat pe băieși să se împărăștie, apoi a dat poruncă soldaților să-i alunge și aceștia au tăbărit asupra bieților oameni cu patul puștii, răbind la 200 din ei. Chipul nostru ne arată acest atac. Lucrătorii au fost risipiți, dar' cu această greva nu s'a sfârșit.

Din ministerul de justiție a fost trimis la fața locului procurorul Megyeri, ca să se facă cercetare, iar' dela procuratura supremă din Cluj, procurorul Aurel Lazar. La întervenirea acestora s'a început pertractări între direcțiunea băilor și între băieși, dar' până acum aceste n'au dus la rezultat mulțămitor. Băieșii s'au adunat Sâmbătă dimineața în număr de vre-o 4000 pe Lunca, unde li-s'a dat voie să fie o adunare spre a asculta condițiile direcțiunii societății băilor. Condițiile au fost ce-

tite de un conducător al băieșilor, Ioan Oprea, pe cari însă cei adunați n'au voit să le primească. Direcțiunea face foarte puține concesii lucrătorilor, pe când ei au abzis mai de toate pretenziile. Așa greu se poate face învoială.

În timpul grevei, băieșilor li s'au împărșit în cinste pâne și alte ajutoare, din partea unui binefăcător necunoscut. Să zice, că acesta e proprietarul Victor Maderspach.

Munca deputaților nostri.

— Darea de samă a dep. Dr. Mihali. —
(Urmare și fine).

Tot prin oratori de ai partidului nostru s'au mai făcut și alte propuneri dintre cari țin să vi-le comunic următoarele:

1. Parlamentul să esmită o comisiune permanentă pentru rezolvarea plângerilor naționalităților.

2. Statificarea serviciului igienei publice, constituirea unui ministeriu independent al igienei publice, tratament medical, leacuri și tratament de spital gratuit.

3. In zile de Duminecă și de sâmbătoare vânzarea beuturilor alcoolice în cantitate mai mică de un hectolitru să fie oprită.

4. Să se pregătească fără amânare un proiect de lege în înțelesul căruia cu luarea în considerare a referințelor locale să fie vândute din moșiile statului și din moșiile comunale pe lângă prețuri echitabile părțile de 1—50 jughere locuitorilor din comunele, în ale căror hotară zac acele moșii.

5. Să capete poporul din comunele învecinate cu moșiile și cu pădurile statului dela stat pășune în arândă, pe lângă eschiderea ori-cărei intermediari, astfel încât încetând sistemul de subarendare proprietarii mici să capete de-a dreptul dela stat arânda.

6. Ministrul de agricultură în înțelegere cu ministrul de interne să ordoneze, ca oficile administrative să le dea chiar pe prețul cumpărării material de încărcat pușca și puști de vânat împrumut pe lângă un preț mic tuturor acelor mici proprietari, ale căror moșie nu cade mai departe de un kilometru de moșii pe cari să prășește fiară, aceasta cu scopul ca să se poată apăra recolta în contra pagubelor ce le fac fiarale.

7. Guvernul să fie îndrumat a sista refacțiile, care de prezent sunt în putere referitor la transportul de persoane și de mărfuri.

8. Guvernul este îndrumat, ca din considerație față de trebuințele economiei statului, să modifice tarifa trenurilor în acel înțeles, ca atât pentru transportul de persoane, cât și pentru transportul de mărfuri să fie rădicată tarifa cu 30%.

9. Guvernul este îndrumat să dispună de urgență ca băncile sub nici un fel de pretext să nu poată lua camătă mai mare de 8%.

10. Considerând, că pe deputați îi așteaptă la toamnă lucru mult mai greu și de mare importanță, feriile parlamentului să nu țină până în 10 Oct. ci numai până în 10 Sept.

Toate propunerile venite din partea partidului nostru chiar și de acele, care fac parte din programul coaliției ca d. e. propunerea referitoare la serviciul de 2 ani au fost refuzate din partea majorității; numai propunerea referitoare la constrângerea băncilor de a nu lua mai mult de 8% a fost primită, deși nu cu unanimitatea voturilor, dar' măcar

cu majoritate, cu toate că ministrul de comerț s'a pronunțat în contra acestei propuneri.

După terminarea bugetului a urmat desbaterea apropriațiunii, adică a legii prin care se împuternicește guvernul ca să poată spesă bugetul statorit.

Luând cuvântul în numele partidului nostru dl Dr. Iuliu Maniu — tot d-sa deschisese la timpul său campania noastră parlamentară prin răspunsul dat vorbirei de program a ministrului-prezident, — a resumat în mod măiestru toate gravaminele și postulatele noastre îndreptățite.*)

După acest rezumat scurt al muncii vrednicilor nostri deputați, dl Mihali revenind la legea electorală, arată lipsa, ce este de-a să schimba aceasta lege pe baza votului universal, direct și secret dnpă comune, cu o dreaptă împărțire a cercurilor electorale etc. și apoi încheie astfel:

Fraților Alegători! Precum noi conducătorii avem datorința față de D-Voastră și ne dăm silința să coreșpundem acestor datorinți din toate puterile după cea mai bună știință și conștiință a noastră, astfel fiecare dintre D-Voastră are sfânta datorință de a conlucra la organizarea și întărirea partidului nostru național, de a vă alipi de acest partid, care este însași expresiunea vitalității neamului Românesc și de a-l sprijini atât prin mijloace morale cât și prin ajutor material. Nu e permis în viitor să se lese sedus nici un singur alegător român conștiu de sine prin vorbe viclene din orice parte ar veni ele. Nu e permis nici un alegător român, care-și cinstește legea, limba și neamul, care-și iubeste moșia și vrednicia de om și de Român să se mai lase ademenit cu bani spurcați de ai lui Juda și prin beutură otrăvitoare. Tot natu român trebuie să știe de acum înainte, că lupta politică ce-o duce partidul nostru este câștigarea celor mai sfinte drepturi omenești, naționale și cetățenești. Să respectăm cu toții legile, dar' să pretindem în același timp, ca ele să fie respectate și atunci când este vorba de drepturile noastre, să fie respectate pe toate tărîmurile vieții publice, vieții private și vieții de stat, să fie respectate drepturile autonome în biserică, în școală, în comună, la comitat. Intrunindu-ne cu toții forțele să muncim intensiv pentru progresul nostru politic-economic și cultural, ducând o viață trevie și ținând neclintiți la cinstea și omenia noastră personală și la caracterul neprihănit de vrednici Români și vrednici cetățeni! Să dăm țarei ce este a țării și împăratului ce este a împăratului.

Să nutrim credința tare în sufletele noastre, că toate suferințele îndurate de neamul nostru în trecut în lupta sa pentru lege, limbă și moșie vor fi răsplătite îmbelșugat cu ajutorul lui Dumnezeu dacă vom avea conștiință puternică a vredniciei noastre proprii și voință tare de a nu lăncezi în luptă, cât timp nu vom vedea realizate și pentru neamul nostru principiile înalte ale libertății, egalității și frățietății!

*) Le-am dat pe amândouă în foaia noastră; cel din urmă să sfârșește în nrul de azi. Red.

Sibiu, 14 Septembrie n.

Monarchul nu merge în Dalmația. După cum s'a împărțit Maiestatea Sa era să ia parte zilele aceste la manevrele din Dalmația. S'a alcătuit și programul amănunțit al călătoriei. Dar' acum de-odată s'a vestit, că Maiestatea Sa nu merge în Dalmația. Din cele mai multe părți s'a dat cu socoteala, că Maiestatea Sa nu merge din cauze politice. Unii respăndeau știrea, că în Dalmația ar fi sosit anarhiști. Faptul însă se esplică în foile oficioase, că Maiestatea Sa e puțin răcit, are catar și de aceea nu face călătoria aceasta. În locul Mai. Sale va fi de față la manevre prințul moștenitor, care a plecat deja. În programul ce să statorise nu s'a făcut nici o schimbare și prințul moștenitor a primit deputațiile în numele M. Sale.

Adunare comitatensă. Adunarea generală ordinară de toamnă a comitatului Sibiu e convocată pe 1 Oct. c. la 9 oare a. m. La adunare ca primele obiecte să vor pertracta bugetele comitatense și unele dări comitatense. La ordinea zilei sunt 10 puncte. Membrii români sunt rugați a să prezenta cât mai mulți.

Dări de samă. Duminecă, în 9 Sept. c. cum am vestit, și-a ținut deputatul Dr. Iuliu Maniu în Vințul de jos darea de samă înainte alegătorilor sei, cari s'au adunat în număr uriaș în Vinț. Dl Dr. Maniu a făcut cunoscut toate lucrările din dietă ale partidului naționalităților. Au mai vorbit deputații Dr. T. Mihali, Al Vaida-Voevod și Dr. Aur. Vlad, cari au însoțit la Vinț pe dl Maniu. Li s'au făcut tuturor ovațiuni însuflețite. În urmă s'a luat o hotărîre, prin care să aproabă lucrarea din dietă a deputaților naționaliști și li să exprimă recunoștința și mulțumită pentru luptele lor parlamentare.

— Duminecă, în 2 Sept. c. și-a ținut deputatul Radnei, dl Vasile Goldiș, darea de seamă în trei comune din cercul său, anume în Soborșin, Temeșești și Troaș, fiind primit în tot locul cu căldură. Dl Goldiș a arătat starea politică din țară, a făcut cunoscut lucrările deputaților nostri, apoi a dat sături și povețe poporului, accentuând, că poporul românesc numai dela puterile sale proprii, numai prin sine însuși, poate să nădăjduiască mântuirea sa din noaptea mizeriilor, care îl apasă!

Ceialalți deputați asemenea vor ține dări de seamă în cercurile lor.

Cât va sta guvernul de acum. În 8 Sept. c. a fost ministrul de culte contele Apponyi în Iászberény, în mijlocul alegătorilor sei, sârbându-și iubileul de 25 de ani, de când reprezintă acest oraș ca deputat dietal. Ii s'a făcut o primire însuflețită. Apponyi și-a ținut darea de samă ca deputat, vorbind în deosebi despre politica și lucrările guvernului de acum.

Apponyi a declarat între altele, că guvernul să ține pe sine de tranzitor și el numai atâta vreme va stă la cârmă «câtă e de lipsă până ce să va pregăti cu îngrijire noua lege electorală și să va pune în pracsă.»

Cât de lungă va fi vremea aceasta, Apponyi nu a spus-o, dar' a zis, că guvernul nu să va prea grăbi cu pregătirea legii electorale, ca să facă un lucru pripit, dar' nici nu o va amâna prea mult.

Vorbirile dep. Dr. I. Maniu.

Cu titlul *Discursuri parlamentare* au apărut în o carte de 94 pag. vorbirile vrednicului deputat al Vințului de jos, Dr. Iuliu Maniu, ținute în sesiunea dietală din urmă, în timpul din 29 Maiu — 31 Iulie c. Cartea cuprinde cele 9 vorbiri măduoase, ce le-a ținut dl Dr. I. Maniu. Din aceste două, cea dintâi privitoare la programul guvernului (ședința din 29 Maiu) și cea din urmă privitoare la apropiatiune (șed. din 28 Iulie) le-am dat în întregime în foaia noastră, cealaltă în extras. Cea ținută la apropiatiune se sfârșește în nrul de azi.

La carte dl Dr. I. Maniu face o scurtă prefață, în care accentuând foloasele vieții parlamentare și a luptelor electorale pentru noi, zice:

Sunt adânc pătruns de misiunea mare a neamului românesc. Am nestrămutată încredere în forțele de cari dispune pentru împlinirea acestei misiuni și simt îndatorirea fiecărui Român de a contribui neîntrerupt la întărirea și dezvoltarea în toate direcțiile a acestor forțe. Îndatorire, a cărei nebăgare în seamă e directă tradare de neam.

Conștiința acestei datorințe, care pătrunde tot mai largi pături, a dat puternic avânt activității pe toate terenele vieții publice românești. E cert, că acest avânt, neputând lăsa neatins nici terenul luptelor politice, va delătura neajunsurile începutului și va ridica activitatea parlamentară dela noi la acea înălțime, de unde, în mod hotărâtor va putea contribui la croirea neamului românesc.

Pe noi trebuie să ne mulțumească gândul de a fi făcut cu bună credință un mic început.

DIN LUME.

Din Rusia.

Stările din Rusia sunt neschimbate. Ici și colo ucideri și neorânduiești, ca până acum. Guvernul a publicat un program, în care arată calea ce o va urma. Acesta e lucrul cel mai însemnat dela atentatul făcut contra lui Stolipin. În zilele din urmă soldații au făcut o mare vărsare de sânge în Siedlec, nu departe de Varșovia, și s'a făcut cunoscută osânda de moarte a marelui duce Nicolaie Nicolaievici, trimisă lui de către partidul revoluționar militar din Petersburg.

Programul guvernului.

În programul guvernului se arată răspândirea mișcării revoluționare, împreună cu rescoale, cum a fost în Sebastopol, Sveaborg, Reval și Kronstadt și cu uciderea de deregători și polițiști în deosebite părți, având scopul a turbura ordinea și viața regulată de stat. Guvernul nu va lăsa aceasta, va sugruma mișcarea, răspunzând cu violență la violență. Va pedepsi aspru pe atentatori și neorânduieștii în armată. Revoluționarii — se zice în program — voiesc a întemeia o domnie socialistă, resturnând monarchia. De aceea guvernul are de luat măsuri grabnice de-o parte, de altă parte va prelucra proiecte de legi, pentru дума, ce se va convoca. Intre cele grabnice sunt: Afacerea agrară și jidovească, sporirea școalelor populare și alte măsuri.

Revoluționarii nu sunt mulțumiți cu aceste și de aceea lupta decurge crâncen între Țar și cei dela putere și între cei ce vor a-i răsturna și stârpi.

Vărsare de sânge în Siedlec.

În orașelul Siedlec (Polonia) cu locuitori în majoritate Jidovi, Sâmbătă au fost pușcați pe uliță doi soldați, fără să se știe, că de cine. Soldații din garnizoană s'au cătrănit pentru aceasta și au atacat pe Jidovi, omorându-i unde-i găseau și jefuindu-le bolțile. Orașul a fost aprins în mai multe părți. El a fost bombardat și cu tunuri. Creștinilor soldații nu le-au făcut nimic. Până acum sunt la 200 de morți și răniți mulți. Din Varșovia s'au trimis trupe pentru a face rânduială.

Osânda archiducelui Nicolaievici.

Archiducele Nic. Nicolaievici a primit o scrisoare, subscrisă de »Uniunea revoluționară militară din S. Petersburg«, în care e învinovățit, că este capul acelora, cari duc Rusia la ruină, numai ca ei să se îmbogățescă; că el și soții lui sunt spiritul rău al împărăției; cari duc pe căi rele pe Țarul, slab la voință, iar în urmă îl provoacă să abzică de planul dictaturei militare, căci în caz contrar va păți ca Sergiu, Plehve și alții.

Și știm, că revoluționarii se țin de cuvânt!

Răsboiul turco-bulgar.

Foile din Berlin sunt informate din Constantinopol, că Grecia a propus Sultanului o alianță de război contra Bulgariei, cu următoarele condiții:

Turcia declară războiul Bulgariei și trimite o armată în Rumelia ostică. În acest timp flota grecească împreună cu cea turcească atacă porturile Bulgariei dela marea Neagră. Fiind Bulgaria bătută, va fi silită să plătească 500 milioane de franci, din cari să capete o parte Grecia. Esarchatul bulgar să părăsească Constantinopolul și episcopii bulgari să părăsească Macedonia etc.

Știrea mai adaugă, că Sultanul nu prea e aplicat a primi acest plan, dar partidul războinic turcesc lucră ca să fie îndeplinit și speră, că îl va și îndeplini, dacă nu acum, apoi după moartea Sultanului.

Noi credem, că în toată povestirea aceasta a foilor e multă fantazie orientală și mai cu seamă — grecească.

Cetitorule

lățește „Foaia Poporului“ între
cunoștinții tăi!

Peregrinagiu la mănăstirea Bălan.

Cum mergi în jos pe valea Almașului la vre-o 15 km. dela vărsarea acesteia în Someș, tocmai lângă Jibou, între comunele Chendrea și Bălan intrăm la dreapta printre două dealuri în o vale adâncă și după o călătorie de aproape 2 km. ajungem la așa numita mănăstirea Bălanului.

Să nu cugete nimenea că e vre o nu știu ce mănăstire pompoasă, nu, ci este o bisericuță simplă de lemn.

Mănăstirea ce o vedem azi pe acel loc, a ridicat-o sau mai bine zis, a renovat-o un vrednic om și bun creștin din comuna Bălan, pe spesele sale proprii. În cele ce urmează voi descrie cum a făcut peregrinagiu la aceasta mănăstire în ziua de 28 Aug. st. n. a. c. României gr.-or. din prejur.

Deja în spre seara Adormirii Născ. de D-zău, se puteau vedea tot pâlcuri de oameni îndreptați spre mănăstirea Bălanului la închinare. Seara la vechernie a servit protopresbiterul Ungurașului Pavel Roșca din Sân Petru și Iuliu Chifa preot în Hida, cari toată noaptea au petrecut-o în rugăciuni și în urmă au întreținut poporul și cu sfaturi folositoare.

Dimineața mulțime mare de oameni pogorau de pe coastele dealurilor tot cântând și prea mărind pe Preacurata Maria, la a cărei închinare se duceau. Din comuna Bălan poporul a venit în frunte cu preotul Ioan Pop și învățătorul Ioan Giorgia. Asemenea din Baica, Sânt-Petru, Gălpăia, Rachis și Chendrea în frunte cu harnicii învăț. Ioan Terec și Petru Ferghete etc. Ceva mai târziu sosește iar un grup mare tot cântând, acestia veneau dela mănăstirea »Strâmba« unde erau duși gr.-cath.

S'a început săvârșirea ceremonialelor, sfințirea apei, apoi utrenia etc. La sfârșitul utreniei părintele Ioan Andrei ese în ușa bisericii și cu o voce puternică ține o cuvântare pătrunzătoare despre viața pământească a Prea Curatei Născ. de D-zău. Mai apoi în cuvinte potrivite îndeamnă poporul să jertfească »din puțin cu puțin, din mult cu mult, pentru sfânta biserică, care ne va da mântuirea în cealaltă viață.

Liturgia s'a oficiat de către parochii Ioan Andrei din Rachis și Remus Roșca, din Tamașa, în un pavilion anume întocmit, unde înainte de priceasnă părintele Remus Roșca a rostit o cuvântare plină de învățături frumoase, între multe altele despre feliul și modul cum se ne crestem copii, adică: »De micii săi dedăm a iubi pe D-zău și pe de aproapele.« — »Să premergem întru toate cu exemplu.« »Căci, cum va fi acel copil bun, dacă părinții lui nu sunt așa« etc. făcând predica o bună impresie asupra poporului.

Cântările liturgice le-a cântat tineretul din Baica sub conducerea învăț. Ioan Terec. S'a făcut în același timp cât a ținut liturgia, de altă parte și maslu de către protop. Pavel Roșca, preoții George Pușcaș George Olariu, Ioan Pop etc.

Suma încursă dela credincioși, încasată de Petru Băra a fost preste 200 cor. din care 107 cor. ZO fil. a trecut la fondul mănăstirii, înființat acum de curând din jerfele poporului și care azi se urcă la considerabila sumă de 1500 cor.

După terminarea liturgiei poporul în rënd frumos s'a depărtat iarăși fiștecarele către ale lui.

Peregrinagiul acesta merită toată atențiunea, căci se dovedește a fi un mijloc puternic de a întări religiozitatea în popor, numai cât se nu fim prea lacomi noi fruntașii poporului, cum am văzut un caz chiar la acest peregrinagiu și nu cu gânduri prea lumești cum e d. e. jocul, ce am văzut că l-a făcut acolo tineretul. Dacă lucruri de aceste vor lipsi atunci în adevăr acest peregrinagiu își va avea urmările sale bune.

Sântămărlanul.

Serate de-ale meseriaşilor români.

(Urmare şi fine).

D-na Eugenia Tordăşianu, în cuvinte alese şi binesimţite mulţumeşte şi din parte-şi pentru plăcuta surprindere, ce ii s'a făcut la cununia sa, pe care, din cauza morbului grav al iubitei sale mame, voia să o petreacă în cea mai mare taină şi lipsită de ori-ce alaiu. Nu mai puţin mulţumire sufletească i-a procurat adresa de condolenţă, trimisă de comitet, fapte acestea zice d-na Tordăşianu, pe care D voastră, din respect cătră soţul meu le-aţi făcut şi cari pe multă vreme vor vorbi de vrednicia şi de simţul de recunoştinţă al bravilor nostri meseriaşi. Ceace până acum s'a făcut bine s'a făcut, dar' cum mult mai este de făcut până a ajunge la coronarea operei, ne recomandă să lucrăm cu toţii la idealul urmărit, să fim cu ascultare şi cu iubire faţă de presidentul nostru, la dreapta căruia va sta şi d-sa încât puterile o vor ajuta.

Dl notar Duca ceteşte apoi proto-coalele şedinţelor administrative, ear corul d-lui Stanciu, csecută cu multă precisiune 2 compoziţii, după cari a urmat dl L. Boldor cu poezia »Logodnicii morţii« de Mousset, d-şoara Mărioara Avrigean, cu poezia »Mama« de Alexandri a atins cele mai simţitoare coarde ale inimei; d-şoara Aneta Sinu a declamat bine poezia »Frumoasa Irina«, dl I. Stanciu cu vocea clară şi plăcută a cântat câteva cântece solo, d-şoara Iliu a făcut plăcută impresie cu poezia »Noi« de Goga, totasemenea dl Balomiri cu »Strigoitul« de Sihleanu; Dl Dimitriu cu »Călina« şi cu un Monolog a dat dovezi, că e în continu progres. Nentreceute au fost d-şoarele Aneta Sinu şi Mărioara Avrigean cu dialogul instructiv »Despre buna cuviinţă«.

Punctul final i-a revenit dlui G. Moga (dela teatrul german din loc), care a predat cu mult haz pe, »Cel mai mare om din lume« de Victor Vlad Delamarina. Corul dlui Stanciu ne-a vestit despre sfârşirea programului, dupăcare între participanţi, aproape 130 la număr, s'a distribuit 12 cărţicele instructive.

Dl Tordăşianu mulţumeşte încă odată pentru toate şi invită la probele de cântări şi la celelalte lucrări, ce ne stau înainte.

»Călătorul reintors«.

Din dietă.

— Vorbirea deputatului Dr. Iuliu Manlu, în şedinţa dela 28 Iulie c. —

(Urmare şi fine).

Cauza emigrării este, că traiul se scumpeşte, iar isvoarele de venit scad. În urmarea acesteia, care poate fi chemarea noastră? Aceea de-a mări isvoarele de câştig. Iar aceasta nu se poate ajunge altcum, decât exclusiv dacă vom îmbunătăţi câştigul de vară al poporului, şi vom da prilej să câştige şi iarna. Dacă vom considera, că agricultorul lucră patru—cinci luni, şi din câştigul acestor câteva luni trebuie să se susţină două-spre-zece luni, atunci să nu vă miraţi că acel agricultor emigrează: şi mai virtos să nu Vă miraţi atunci, dacă şi în acest câştig de patru luni este espus unui jaf adevărat. Deci On. Cameră, de-oparte trebuie să le facem cu puţinţă un câştig de

iarnă, iar de alta trebuie să nimicim mijloacele, cari le împedecă sau le micşorează câştigul de vara. Trebuie să reglementăm contractele secerişului. Căci dacă încheiăm contracte private, atunci, ca acelea să fie eşecutabile, mai întâiu trebuie să se pornească proces, apoi trebuie să se aducă sentinţă, şi pe urmă se ceară eşecutie şi nici în acest caz nu-l poate obliga pe om, ca personal să îndeplinească ceva serviciu, ci numai ca să presteze ecui-valentul real al celui. Contractele de seceriş, însă sunt provăzute cu atare sancţiune, încât muncitorul fără ori-ce fel de sentinţă judecătorească este obligat la îndeplinirea personală a muncii cu asistenţă gendarmărească. (Zgomot.) Sanarea acesteia nu poate fi alta decât, că aceste contracte înainte de a se prevede cu clausula executivă, să fie revizuite prin un oficiu instituit spre acest scop, căci a prevedea cu sancţiune atari contracte, din cari muncitorul are la zi numai 30 cr. câştig curat, e tirănie. (Strigăte în stânga: *Nu cunoşti împrejurările!*) Le cunosc foarte bine, câştigă după subtragerea alimentării 30 cr.!

Aceasta este neapărat de lipsă, dacă vrem să ajungem... (Zgomot.)

Presidentul: Rog linişte.

— ... Ca în această, fără nime să nu se tânguiască de o tractare nedreaptă.

Dar' afară de aceste, colonizarea corectă şi scutirea de dare al minimului de existenţă sunt acelea mijloace, cari pot mult conlucra pentru împedecarea emigrării.

Nu pot atrage în destul atenţiunea On. Camere şi a On. Guvern, nici asupra împrejurării, că fără introducerea »apărării căminului« nu se poate împedeca în ţara aceasta emigrarea. Căci emigrarea de-o parte o provoacă puţinătatea câştigului, iar de alta înglodarea în datorii. Chiar pentru aceasta instituţiunea apărării căminului este chemată să împedeca înglodările în datorii, şi să asigure inexpugnabil pentru toţi moşia strămoşească ca cel mai sigur izvor de traiu.

Nu doresc a mă ocupa mai pe larg cu singuraticile portololii, ţin însă a face la enunţaţiunile dlui premier, făcute în zilele trecute în calitate de Ministru al finanţelor câteva reflexiuni scurte.

Ca un rezultat al luptelor politice din urmă a fost salutată scutirea de dare a minimului de existenţă, şi darea progresivă. Deci cu încordată aşteptare am întimpinat enunţaţiunea premierului ţării, ca ministru de finanţe, privitor la estinderea şi modul realizării acestor reforme de mult dorite. Enunţaţiunile de deună-zi ale d'ui premier însă, m'au atins deprimător, căci prospectul, care ni-l'a oferit în aceste chestiuni, nu a corăspuns aşteptării, cu carea nu numai noi, ci întreagă opiniunea obştească a privit în faţa lui.

Părerea dlui ministru de finanţe în această chestiune este, că progresivitatea nu se poate introduce la dările reale, ci numai la darea personală. Nu aflu cu totul limpede această enunţaţiune, căci mai întâiu de toate conceptul dării reale şi a dărilor personale nu este în destul de marcat în definierea sa. Dar' să luăm espresiunea de dare reală, aşa pe cum este obiceiul a se înţelege, că adevărat, sub dare reală înţelegem darea, care priveste un oare-care isvor de câştig sau un oare-care obiect de avere. Astfel, dacă vom lua lucrul aşa, darea progresivă nu va putea fi introdusă la darea de pământ, la darea de casă, la darea chirilor de casă, la dările întreprinderilor de industrie, la darea capitalelor, intereselor şi cametelor, la dare de câştig care se refereste la industrie. Intreb dară.

unde va fi introdusă atunci darea progresivă? La darea de venit, cu care vrea să înlocuiască On. d. ministru de finanţe aruncul general de dare. Astfel că dacă On. d. Ministru de finanţe va introduce darea progresivă, aşa precum a pus-o în prospect, vom ajunge acolo, că aceea va fi aplicată numai la o mică parte a dării de câştig de a III-a clasă, şi la darea de câştig de a II-a clasă, şi în afară de acesta la darea de venit. Cu alte cuvinte, pe calea aceasta vom ajunge On. Cameră, acolo, că în locul aruncului general, după darea directă, se va introduce darea de venit, şi la darea de venit va fi principiul progresivităţii, va rămânea însă întreagă darea de acum, carea apasă existenţele mici şi le împedecă fericirea.

Dacă la darea de pământ guvernul nu vrea să introducă progresivitatea, fie-mi permis a indigita, că atunci în privinţa asta, guvernul actual e mai retrograd de cât marea parte chiar a agrarilor, pentrucă un distins bărbat al agrarilor, — dacă îmi aduc bine aminte, — în anul trecut a zis, că şi la darea de pământ primeşte darea progresivă, dar' numai până la un anumit maxim de dare, aşa că acest agrar propriaminte a devenit adictul dării degresive. La tot cazul aşa dară stă cu mult mai aproape de pretensiunea noastră, decât actualul guvern, care pe terenul acesta este hotărît reacţionar.

Pe lângă un asemenea sistem, On. Cameră, darea progresivă nici un bine nu poate aduce. Pe lângă un asemenea sistem, minimul de existenţă nu-i altceva, decât un sistem de dare, ce pe existenţele mai mici îi scuteşte de cel mult doi—trei floreni, lucru care aşa cred este un prea mic preţ al luptei pe care DV. a-ţi desfăşurat-o în chestiunea aceasta.

Nu vreau să întru cu deamăruntul în meritul chiestiunilor pe cari în treacă le-am amintit căci şi aşa nu peste mult vom avea prilej de a ne ocupa aici în cameră cu aceste chestiuni în mod temeinic, şi în afară de de orice neînţelegeri. De data aceasta mă mărginesc în total numai la accentuarea faptului, că noi atunci când ne arătăm neîncrederea faţă de acest guvern, lucrăm după cea mai bună convingere a noastră. Noi nu dorim nimic, ce n'ar fi just, nu pretindem nimic, ce purcezând din resonul acestui stat, politiceşte nu ar fi cu rost, şi noi toate câte le dorim şi le vrem, Vi le spunem DV. sincer, pentruca DV. să vedeţi limpede chipul pe care vrem să Vi-l prezentăm şi calea, pe care înaintând, sigur se poate promova fericirea acestei ţări.

Eu în activitatea acestui guvern văd oare-care progres; văd că în unele lucrări şi manifestaţiuni ale sale sunt şi concepţiuni de acelea, pe cari la guvernele de mai înainte nu le-am experiat. Dar' lipseşte concepţia de-o cuprindere mai largă. E o peţecire numai, dar' mi-e teamă, că după cusut să va rumpe.

DV. pe cum şi noi, nu putem avea alt scop, decât a ne strădui spre fericirea acestei ţări. Deosebirea între noi este numai aceea, că drumul, pe care DV. l'aţi ales, nu este pregătit cu mijloacele moderne ale ideilor umane, acela nu este un drum de ţară ci numai o îngustă cărare, care foarte uşor poate duce spre perzare, drept-ce noi pe DV. pe această cale nu Vă vom urmă.

On. Cameră, noi faţă de acest guvern nu avem încredere şi în urmarea acesteia proiectul de lege nu-l votăm. (Aprobări pe băncile naţionalităţilor.)

Cultura hemeiului.

(Urmare și fine.)

Pentru cultivatorii de hemeiu dela noi vinderea acestuia s'a mai îngreunat încă și prin aceea împrejurare, că am pierdut una dintre piețele cele mai bune de până acum și anume piața germană, care prin noul său tarif vamal de protecțiune, care după-cum știm a intrat în vigoare în 1 Martie a. c. a ridicat vama pe hemeiu dela 14 la 20 mărci de măja metrică.

Nu putem prezice deci, că pentru cultivatorii nostri de hemeiu, s'ar ivi niște timpuri mai bune în viitorul cel mai apropiat. De aceea credem, că nici nu mai e cu scop, ca să se facă noue plantațiuni de hemeiu, cari recer cheltueli foarte mari, fără ca cultivatorii să poată deveni în stare, de a și-le reîntoarce cândva. Dacă totuși unii dintre cultivatorii nostri ar dori, ca pe viitor să și mai sporească producțiunea lor de hemeiu, apoi aceasta să o facă numai din soiurile cele mai alese; soiurile mai proaste, după-cum am văzut și mai sus, nu merită ca să mai fie cultivate.

Producțiunea de hemeiu din Ungaria e de ajuns pentru producțiunea de bere de aici. Aceea însă ar trebui mai bine îngrijită pe viitor, ca cum s'a întâmplat aceasta până acum; trebuie mai bine uscată, deoarece-ce s'a constatat, că de pe la anumiți cultivatori de pe la noi, hemeiul a conținut peste 25% umezală, din care apoi se produc tot felul de paraziți, cari la vânzare detrag mult din prețul aceluia. Afară de aceasta hemeiul are prea multă umezală în sine, se prea încălzește, se înăcrește și capătă și un miros rău și neplăcut, care-i detrage apoi și mai mult din prețul și așa destul de mic.

Cultivatorii mai mari de hemeiu, nu se mai mulțămesc acum numai cu o uscare a aceluia pe cale naturală, ci s'au provăzut cu anumiți ventilatori (triure), cu ajutorul cărora pot produce un curent cald de aer de 40 grade, așa că cu acela apoi hemeiul se poate usca după trebuințele producătorilor de bere. Îndată după aceasta uscare măiestrită hemeiul se pachetează în anu-

miți saci sau lăzi de pleu, în cari adecă se nu poată pătrunde aerul atmosferic. Și hemeiul cel mai bun își perde din preț, dacă se ține mai mult ca de doi ani. De aceea nu e cu scop, ca să se țină timp mai îndelungat nevândut. Hemeiul se poate ținea mai bine la o temperatură între 0° + 1° graduri, adecă ca cum e primăvara când se topește zăpada.

Aceste câteva date statistice despre cultura hemeiului, am crezut că vor interesa și pe cultivatorii nostri: îi vor interesa mai vârtos pe aceia, cari în timpul din urmă și-au propus ca în locul culturilor de până acum, se mai introducă și pe ceea a hemeiului, care după cum se auzia mai înainte, se vindea sacul de sămânță de hemeiu cu câte 200 fl. »Acum însă a trecut baba cu colacii«, și astfel un timp oare-care trebuie să ne mulțămim și numai cu culturile noastre de până acum.

Ioan Georgeson.

Viieritul.

De N. Iosif, învăț.

Una dintre îndeletnicirile mai însemnate ale poporului nostru român este viieritul. În multe comune isvorul de câștig este aproape numai acest ram, care prin rodul său înbelșugat și, în timpul din urmă adeseori bine plătit, a dat viierilor puțința de a se putea ridica la o stare mai înfloritoare.

Viieritul sau cultura viilor a fost cunoscută oamenilor din cele mai vechi și îndepărtate timpuri. La început, oamenii sau îndeletnicit cu acest ram de economie în măsură mică și numai pentru trebuințele familiare. Mai târziu însă, simțindu-se trebuința și folosul, au început a se îndeletnici în măsură tot mai mare.

Ca în toate cele-lalte ramuri de economie cu cari poporul nostru se îndeletnicește, așa și în ale viieritului, nu s'a lucrat și nu se lucră nici acum cu destulă pricepere.

Toate lucrările, pe cari le cere cultura viilor, viierii noștri le săvârșesc și acum tot după vechile datini ruginite. Puțini, de tot puțini sunt aceia, cari se gândescă la o cultură mai rațională.

Dacă în trecut nu s'a făcut lucrul acesta și viierii noștri totuși în parte au fost mulțămiiți cu venitul ce au avut din viile lor, cauza a fost, că nici cheltuelile, adecă datele n'au fost așa multe și mari precum sunt în timpul de față.

Apoi nici moșioara, adecă pământul sau proprietatea încă nu era împărțită în atâtea părți. Acum însă, când țeranii noștri au și ei mai multe trebuințe, isvorite adeseori din fală și risipă, și când fie-care moșioară e împărțită între mai mulți copii, trebuiva să căutăm, ca prin o lucrare săvârșită mai cu pricepere, să înmulțim și venitele.

Alte popoară mai înaintate și luminate prin învățatură, cunoscând folosul viieritului, de mult au căutat, ca prin o lucrare săvârșită mai cu pricepere, prin alegerea soiurilor de vite aveau bune și roditoare, prin negoțul cu struguri, cu vin s. a. să poată trage cât mai mult folos din viierit. Noi însă, am rămas tot numai pe lângă ce am moștenit dela moși și strămoși, fără ca să facem vre-o îmbunătățire în cultura viilor.

La rigolarea sau întoarcerea pământului, la alegerea soiurilor de struguri, ca fiind unii mai buni pentru vin alb, alții pentru vin roșu, alții fiind mai buni ca struguri de negoț sau de masă, unii mai vârateci și alții mai tomnateci și peste tot la o cultivare mai rațională, viierii noștri foarte puțin se cugetă. Urmarea este, că nici folosul sau câștigul nu poate fi îndestulitoriu.

Oamenii luminați prin învățatură, știind să prețuească folosul cel mare, ce pot să-l aibă dela vița de vie, au căutat să o apere pe aceasta și în potriva dușmanilor și a boalelor, de cari și ea adeseori suferă.

În potriva peronosporei numite în graiul poporului pârlițură, oamenii au aflat ca leac, peatra vânăță și varul, cari amestecate cu apă, dau materia pentru stropitul viilor. Dacă stropirea se face bine și la timp, aceasta împedecă pârlițura frunzelor și a strugurilor.

Viierii noștri, nu numai, că nu caută să afle pricina pentru care adeseori rămân lipsiți de rodul viilor, dar'

VESELIA.

Foia glumească a »Foil Poporului«.

Țiganul la cătane.

— Comedie într'un act scrisă în versuri —

de Em. Suciu învăț.

(Urmare și fine.)

Țiganul:

Hahaha! im place, bravo!
Bravo, mulți ani să trăești,
Tistū tetii, om ca tine
Zău că nu mai întâlnești.
Hei! acum de-ar trăi tetea
Să te vadă ofițir,
Nu s'ar da, doamne mă iartă
Nu s'ar da pe-un — granatir.

Șofrania:

Părale și-or da destule?

Rusca:

La cinci zile trei pițule.

Țiganul:

Ba și alte câte-apuci!...

Rusca:

Mai vicțuese la păpuși.
(Dă cu ochii de cei doi puradei.)
D'apoi voi ce mai deregeți
Dragii nenii de lăeți,
N'ați vrea să veniți cu mine
Să vă bag între chadeți?!
(Puradeii se uită boldiș și încep a să morăi.)

Țiganul:

Ce-aș mai ride zău atunci
Când o aș putea cărni
Să v'asez pe toți acoloa
La tistii și la domnii.

Un puradel:

(plângând.)

Hm!... hm! hm... eu nu vreau tetăo
Nu mă duc, noa, nu, să știi!

Șofrania:

De cum-va te-ai flămânzit
Ce-ai dori lumina mamei?

Rusca:

Aine porțion salami.

Șofrania:

Da ce-i aia mâncuți gura
Cum-i aia — „so chērēs“?

Rusca:

Dacă nu-i, atunci adă
Numai un „gefronērēs“.

Șofrania:

Da unde găsăse de helea
Draga mea de mămulică?

Rusca:

Atunci dă-mi o ceapă maică
Ș'un dărab de mămaligă.

Țiganul:

Stați pe loc! că — azi 'i praznic,
Am să comandez și eu:
Tu Țigană ia-ți desaga
Și graddaus la — făgădău!!!

(plin de bucurie cântă.)

și atunci, când alții au aflat boala pecum și leacul, ei resping facerea de bine, cu o îndărătnicie ne mai pomenită.

Aproape în fie care an se aud jeluiri în contra peronosporiei, care nimiceste aproape tot rodul viilor dintrun an și ast-fel, îi lasă pe viieri lipsiți de cel mai întemnat isvor de câtig și de traiu. Osteneala unui an întreg o face zadarnică și fără nici o răsplată. Ba, fiind și lemnele de rod vătămate, nici pentru anul următoriu nu poate fi nădejde de un cules bun.

Cu toate acestea, viierii noștrii nu voesc să înțeleagă, pare că se tem și nu se pot înprețini cu stropirea viilor în potriva pârliturerii. Ba, cârtesc chiar în potria aceluia, cari luând pildă dela oamenii luminați la minte, se pun bărbătește pe lucru, stropindu-și viile în potriva peronosporiei. (Va urma).

Afaceri învățătoresști.

I.

Congresul învățătorilor români.

Inceputul chestiei învățătorilor români s'a făcut. Acum trebuie să urmeze ținerea unui congres al tuturor învățătorilor români fără deosebire de confesiune.

Și aceasta o dorim să fie în cât de scurtă vreme, nu trebuie amânată cauza de pe o lună pe alta și de pe un an pe altul. A alarma și a nu face nimic, ar fi un lucru bănuitor.

După a mea părere ar fi bine ca congresul să se țină în prima a lunii lui Octomvrie, pe când aproape toate conferințele și reuniunile și-au ținut și și-au isprăvit agendele lor.

Poporul românesc a cărui educațiune e în mâna noastră, sper că va saluta încercarea noastră, și nu va lua în nume de rău nisuițele învățătorilor lor pornite în scopul de a și îndrepta starea grea materială, în care se află.

Cine își iubește neamul dornic de propășire — numai poate răbda, ca munca noastră, care este mai rodnică, decât a tuturor celorlalți fii ai națiunii — să fie mai cu puțin răsplătită, decât chiar a servitorilor statului, dela cari

nu se cere alta decât să știe scrie și ceti.

Este adevărat că poporul nostru n'are în ochii săi ceva mai urcios, decât a plăți învățătorului, prin ce comite un mare păcat, dar' se se întrebe fiecare, că oare nu dela învățător primește ce este mai scump pe pământ — învățătura. Cugetă însă poporul nostru de mai putem noi fi în acest veac al luminei ca înainte de asta cu 20—30 ani?

Astăzi când de toate părțile suntem periclitati cu școala, putem să ținem de coarnele plugului pentru a ne asigura susținerea traiului? Nu, deoarece chemarea noastră nu e aceea, ci a răspândi lumina, de care atâta lipsă avem noi mai ales.

Nu pentru aceea trăim ca să mâncăm, ci mâncăm ca să trăim — zice proverbul, deci cugete se poporul nostru, că un învățător cu o familie de 5—6 membrii cum și-o va putea crește, având un salariu bagatel de 600 cor. și și acela cu cât amar îl primește. Poporul nostru se nu privească cu ochi răi mișcarea învățătorilor săi, ci să o aproabe, căci până acuma bietul învățător numai martirul națiunii a fost și este.

Iubiți colegi! O veste mare care va fi bucurie la toată învățătorimea satelor noastre, avem de astădată fericirea să o vedem cumva împlinită de a ne aduna la un congres, al cărui timp se fi, deși pe Octomvrie, pentru îmbunătățirea stărei noastre materiale.

Chestiunile, ce se vor discuta în acest congres vor fi cam aceste:

I. Activitatea în afară de școală a învățătorilor.

II. Îmbunătățirea stărei materiale a învățătorilor români.

Rog pe toți colegii să și formuleze memoriile asupra chestiunilor acestora.

Tarian.

Abrudan Tobolean.

II.

Frați Colegi! Cu plăcere constat, — că articolul meu publicat în Nr. 32 al acestei foi tot sub aceasta marcă au aflat resunet în inimile Voastre. Și puțini câți vați trezit la sunetul buciului meu din letargia în care am fost căzuți cu toții, — v'ați trezit, ridicat, v'ați fre-

cat ochii, v'ați sufocat brațele și v'ați pus pe lucru bucinând mai departe cauza ameliorării soartei noastre.

Onoare și laudă vi-se cuvine voaună Colegilor! Căci mă bucur din inimă din preună cu voi, că mai am soți de luptă, care numai signalul dat l-ați așteptat spre a sări în ajutorul carului dascălesc înglodat în nămol. Căci cine alții, dacă nu noi dascălii de azi suntem chemați a ridica și a împinge carul înglodat din nămol și a rade și curăți tina de pe el.

Dar cu atât mai rău mă indignez, când stau și cuget, că mulți dascăli mai suntem și puțini ne-am trezit. Că suntem cel puțin 4000—5000 dascăli români și din atâtea până acum numai 10—20 inși și-au ridicat glasurile în contra nedreptății ce ni se face noauă azi în secolul al XX. plătindu-ne cu 600 cor. dar numai pe hârtie, precum și în contra disprețului care ca un vâl acopere corpul învățătoresc.

Oare se nu fim noi dâni de recunoștința superiorilor noștri și a națiunii de ne lasă tot în acea stare ticăloasă și de compătimit de care au suferit și antecesorii noștri? Oare noi dascălii români nu suntem vrednici de o soarte mai bună, de pildă ca ceilalți colegi de altă naționalitate din această patrie?

Și foarte puțini sunt aceia care se interesează de ameliorarea sorței lor. Apoi așa cum cugetați colegilor se putem duce la isbândă cauza noastră ardentă, dacă numai 10—20 dascăli se interesează de ea, iar grosul învățătorimei doarme pare că somnul cel vecinic? Azi când ziaristica română ne sprijinește cauzele noastre, noi să stăm în nepăsare? Când »Foaia Poporului« din Sibiu și »Poporul Român« din B. pesta ne încurajează la lupta sfântă ce-am început-o mai cutezăm a sta cu mâinile legate? Nici de cât fraților. Sus la lucru până nu-i târziu fie care după puterile sale.

Încă odată vă rog Colegilor scrieți, înbrățioșiți cauza aceasta, pentru noi sfântă.

Chișfalău la 9 Septembrie 1906.

Georgiu Ciugudean,
învățător.

Și hainaina și dai-na-na mēi
Hai-nai-na și hai-dai-na zēu.

Șofrania:

Da ne dă fără parale;

Țiganul:

Dacă nu ne dă, atunci

Pui zălog hastă căldare.

(pleacă toți, ear' bătrânul horește mai departe.)

Și frunză verde trandafir

Hai domnule ofițir

Astăzi se ne veselim

Tot cu bere și cu vin — zēu.

Și se beai pe felelat

Până îi cădea de beat,

Că zēu cu ata tistie

Mai băgat în omenie

Hainaina și dai-na-na mēi.

(fiind departe... nu se mai aud.)

— Cortina cade. —

Poesii populare.

Din Lanerăm.

Culesa de Longin Bucur.

Dorul badii scris pe masă

Dragostea pe ușe-n casă,

Dorul badii scris pe grindă

Dragostea pe ușe-n tindă.

Du-te dor în valea sacă

Spune cucului să tacă

Să nu cânte răgușit

Că badea nu m'a urit,

Să nu cânte supărat

Că badea nu m'a lăsat.

Cucule cu peana sură

Spusuț-am gură cu gură

Să nu cânți din curmătură

Și să cânți de după sat

Că badițul m'o lăsat,

M'a lăsat că nu îi-s dragă

Iubește alta mai neagră.

»Coarbă neagră din părau

Lasă-te de badiu meu

Că tu de nu tii lăsa

Eu pe tin' te-oi fermeca,

Cu așchiță din portiță

Cu pēr negru din costiță

Să te lași de-al meu badiță!

Cu apă din trei fântâni

Cu iarbă din trei grădini.

Bade inima mă doare

După gura dumitale,

Bade inima mă strică

După gura ta cea mică.

Dragu-mi bade de tine

De nu poate crede nime

Nu poate crede maica

Numai eu și Precesta

Și dragă inima mea.

Frunză verde ruptă'n trii

Eu cunosc dorul mândrii

Că ea cu min' s'ar iubi

Și nu 'ndrăznește-a vorbi,

»Indrăznește mândra mea

Că inima mea te vrea.

Espoziția de copii din Apoldul-românesc.

În cauza espoziției de copii din Apoldul-românesc, care se va aranja în toamna aceasta, vrednicul medic din Tâlmaci Dr. Ilie Iancu, a prezentat în scris comitetului Reuniunii agricole din Sibiu o părere, plină de învățături prețioase, din care, neputând a o da întreagă din lipsă de loc, estragem următoarele:

Di Dr. Iancu arătând cauzele marelui mortalități la poporul nostru, cu deosebire între copii și dându-și părerea cum s'ar putea pune zăgaz răului, face următoarele propuneri, vrednice de luat aminte:

a) știind prea bine cât de greu se poate face la sate izolarea (separarea, despărțirea) bolnavilor de morhuri (infecțioase) molipsitoare (tifus, pojar, scarlatină, difterie etc.) se cerem ca în fiecare comună să se facă un spital, în care să fie internați (ținuți la oaltă) bolnavii de morhuri contagioase (lipicioase), ca astfel izolându-se primele cazuri și luându-se dela început măsurile de desinfectare se putem lucra mai cu folos contra lăptirii morburilor acestora. Să se lucreze într'acolo, ca fiecare bolnav să se simtă moralicește îndatorat să și arete (descopere) morburile infecțioase și să nu le ascundă până să lătesc în întreg satul. De altfel legea pedepsește pe cei-ce își tănuiesc morburile.

Se va obiecționa, că alcătuirea de spitale în fiecare comună ar fi o prea mare povară pentru ele. Din parte'mi în acest lucru ușor de dus la îndeplinire. În fiecare comună sunt case părăsite. Acestea ar putea fi închiriate din partea comunei. Paturile de lipsă se pot face cu spese puține, iar' albiturile se pot procura prin colectare, dând fiecare cât și ce poate și de sigur se vor putea aduna într'o comună albituri pentru 5—6 paturi. Mai greu de deslegat ar fi întrebarea, că cine să îngrijească de bolnavi. În România sunt așa numite infirmerii, unde bolnavii de scarlatină etc. se internează. Îngrijitorii în aceste infirmerii sunt bărbați. Eu cred, că în fiecare comună s'ar afla 2—3 femei, cari împlinind și o faptă

creștinească, bucuos s'ar angaja la postul de îngrijitoare. Să înțelege că îngrijitoarele trebuiesc bine plătite. Femeile îngrijitoare potrivit ar fi să facă și un curs unde să învețe îngrijirea bolnavilor. Plata lor s'ar acoperi parte din alodiu, parte dintr'un fond, despre care voiu vorbi mai târziu. Măncarea (costul) bolnavilor fiind în cele mai multe cazuri numai lapte și zupă, să fie obligați a o aduce părinții (casnicii) bolnavilor, s'au apoi pentru cei de tot săraci s'ar îngriji comuna. Despre această părere a mea va trebui să ne consultăm la espoziția din Apold împreună cu preoții și învățătorii, cari vor participa.

b) știind, că Românul nostru sărac fiind, când se bolnăvește nu se îndură să dea bani medicului și pentru medicamente și cercând ba una ba alta, lasă morbul până progresează (înaintează, învechește), să facem apel la preoții și inteligența comunelor să stăruiască, ca bolnavii să nu-și cheltuiască banii pe fel de fel de bazaconii, ci să ceară îndată sfatul medicului, dat fiind că așa le poate ajuta mai ușor și cu mai puține spese, decât mai târziu, după ce morbul s'a învechit. Avem o mulțime de Reuniuni cu fel de fel de menire; de ce oare n'am putea înființa în comunele noastre și o reuniune pentru ajutorarea bolnavilor săraci?

Ajutoarele îmbiate de Reuniune, țărani în cazuri de morhuri le-ar folosi la plătirea medicului pentru consultații (darea sfatului) și la cumpărarea medicamentelor (leacurilor). Reuniunea ar suporta din al său toate cheltuelile pentru săracii comunei. De binefacerile Reuniunii cu mai multă ușurință, părtași se pot face și aceia dintre locuitori, cari au puține pământuri și puține alimente (de ale mâncării), dar' sunt lipsiți de bani. Cauza înființării de asemenea Reuniuni va forma și ea unul din obiectele de discutat la expoziția din Apold, dat fiind, că ele ar putea concurge și la susținerea îngrijitoarelor bolnavilor. Părerea mea este, că asemenea Reuniuni să se înființeze sau în fiecare comună, sau apoi pentru mai multe comune, într'un loc central. La aceste Reuniuni ar trebui să contribuie

fiecare familie cu câte o sumă de bani, sau și cu roade de ale câmpului cari s'ar prefice în bani. Fondurile acestor Reuniuni ar putea primi ajutoare, bună oară și dela băncile noastre, cari ar șterge astfel multe lacrimi de ale suferitorilor noștri scăpătați. (Va urma.)

SFATURI.

Păstrarea cărnii. Vara e foarte greu să păstrezi carnea ca să nu miroase. Un mijloc de a împedeca mirosul este floarea de româniță. Fierbem floarea în apă și cu acest ceaiu opărim carnea. Apoi ca să scoatem mirosul floarei, o spălăm cu apă curată.

FELURIMI.

Câți cal sunt în lumea întreagă. După revista »Armeblatt« Europa are 40 milioane de cai, Asia 11 milioane, Africa 1.250,000 America 25 milioane, Australia 2 milioane, ceea ce fac pentru tot pământul: 79.270,000 cai.

În Europa: Rusia are 22 milioane 096,000, Austro-Ungaria 4 020,000, Germania 4.184,000, Franța 2.090,000, Italia 742,000, Suedia și Norvegia 676,000 Danemarca 449,000, Olanda 285,000, Belgia 241,000, Elveția 109,000, Portugalia 220,000, Spania 397,000, Grecia 100,000, Turcia 300,000, Bulgaria 344,000, Serbia 180,000, România 884,000 și Englitera 3 milioane.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Sângătin.

A mai incurs ajutor pentru bisenica noastră gr.-or din Sângătin o colectă dela dl George Fleaca, de origine din Mercurea, făcută între creștini de ai noștri aflători în America-de-nord, la care au dăruit următorii:

George Fleaca 1 dol., Ioan Fulea și Ioan Solomon, câte 50 cenți, Filimon Balteș și Petru Ioan, câte 25 c. Istină Bulea 1 dol. George Fleșeriu, Maria Oltean, Ilie Oltean, Ioan Oltean, I. Covcea, I. Dragomir, I. Bunea, D. Rujan, Ilie Stănese, Nicolae Stănese și Ioan Barbu, fiecare câte 25 c. Nicolae Dragomir 50 c. George Oprean 25 c. George Olariu 5 c. toți din Mercurea.

Ioan Beu, Moisă Popa, Ioan Scoarște și Nicolae Jutariu, câte 50 c. Ioan Dragomir 30 c. Ana Beu, Nicolae Comănescu, Moisă Găvojde, Nicolae Preda și Ilie Dragomir, câte 25 c. Nicolae Preda 20 c. Nicolae Popa 20 c. Ioan Popa, Moisă Fleacă, Ioan Bârsan și Ioan Fleacă, câte 15 c. Ioan Văsălie, Nicolae Moahan, Ioan Nicoară, Moisă Beu, Ioan Dragomir, Moisă Muntean, Ilie Popa și Moisă Stăneru, câte 10 c. toți din Apoldul-de-jos.

Ananie Cotârlea, Nicolae Seliștean, Vasilie Florea, Isidor Cotârlea și Simion Apostol, câte 25 c. Ispas Valasă, Achim Marcu, Roman Apolzan și Filimon Comșia, câte 15 c. Isidor Seliștean, Ioan Seliștean, Gavrilă Moga, Ioan Prătie, Ioan Dămian, Ilie Cotârlea, Stefan Marcu, Ioan Rotariu și Samson Fleaca, câte 10 c. Mateiu Marcu 5 c. toți din Spring.

Ioan Balaciu, Lucreția Balaciu, Maria Balaciu și Victoria Balaciu, câte 25 c. toți din Orăștie.

Dionisie și Ana Bucșe 50 c. Ioan Nicula, Ioan Țăposu, Dăian Stenciulea și Ioan

Frunză verde de sub spine
S'a legat dorul de mine
S'a legat dorul de cap
Ca mazărea de harac,
S'a legat de capul meu
Ca mazărea de tuleu,
Șașa s'a legat de tare
De nu pot merge pe cale
Șașa s'a legat de rău
De nu știu de capul meu.

Frunză verde de pe salce
Nu știu doamne ce m'oi face
Ce-am iubit maicii nu-i plac
Că s'a pus pe pat și zace,
»Scoală maică de pe pat
Că ce-am iubit am lăsat!
Că decât fără măicuță
Mai bine fără drăguță.

Frunză verde lemnișor
Am iubit un bădișor
Lemnișorul s'a uscat
Bădișorul m'a lăsat.

Frunză verde nuică sacă
Nu-mi trebuie boi, nici vacă
Numai pe badiu să-mi placă.

Iubește bade iubește
Iubește 'ntr'a mea mănie
Ceva să-mi placă și mie
Nu iubi pe ori și cine
Să-ți faci neamul de rușine
Și să te faci și pe tine,
Da iubește un soi de fată
Nu iubi o 'mpedecată
Și iubește un om frumos
Să-ți fie neamul fâlos.

Auzit-am bade eu
Te poartă maicăta rău
Pentru-că te iubesc eu,
Spune bade maică-ta
Că cât e lumea de largă
Nici o cioară nu vezi albă
Nici noră la soacră dragă.

Marcu, câte 25 c. George Oana 15 c. George Călitariu 15 c. Valeriu Lupea, Ioan Cristea, George Ghecu, Nicoleta Tincu, Dăian Lupea, Todor Balea, Ioan L. Zafiu Lupea, George Bărdaș, Dionisie Țăposu, George Cănda, Ioan Lupea, Nicolae Lupea, George Coman și Todor Lupea, fiecare câte 10 c. Andreiu Lupea și G. Vlădărean, câte 20 c. toți din Sărata.

Gligor Datu 50 c. Elisaveta Datu 50 c. Miron Datu 25 c., Victoria Fleșeriu 25 c. toți din Alvincz.

Alexandru Vraciu 50 c. Nicolae Dobrota 50 c. Ioan Toma, Ioan Dobrota, Ilie Stoica și Nicolae Stoica, câte 25 c. toți din Poiana.

Constantin Marcu, Scorei 50 c. Ilie Comșa, Gârbova 40 c. Ioan Rău, Ludoș 10 c. George Todosă, Vingard 10 c. Gavrilă Pavel 15 c. Dumitru Cotoră 15 c. Tanase Bratu Ioan Cotoră, Ioan Bubneriu, Danilă Bărdaș, Alex. Căpățină, Vasilie Poșa, Dionisie Bogdan, George Bogdan, Nicolae Florea, Ilie Poșa, Iosif Comșa și Maria Bărsan, fiecare câte 10 c. Ioan Boromiza 7 c. George Glajeriu, Constantin Poșa, Nistor Poșa, Ioan Mateiu, Luca Țiplicu, Ioan Țiplicu, George Gavrilă și Gavrilă Țiplicu, câte 5 c. toți din Porumbacul-de sus și de-jos.

Zosim Cănauletu, Ioan Morariu, Tudor Muntean și Mateiu Budar, câte 10 c. Nicolae și I. Halmadiu 20 c. toți din Cârțișoara.

Florea Potor, Todor Sas și George Florea, câte 10 c. toți din Cucerdea.

Andreiu Ioan, Săcădate, Ioan Rotariu, M. Ludoș, Tudor Muntean, Tirinuș și George Babă, Cergău, câte 25 c., Nistor Dălălău, Cîrileu 1 d. Nicolae Cercel, Sebeș, George Stoica Hosman și George Uncheșelu, Bradu, câte 5 c. Nicolae Rusu, Gusu 20 c. Iosif Rusu, Cipău 15 c. Simion David, Cipău, Ioan Oprea, Sânmărtin, Vasilie Florea, Crăifalău și Pamfilu Mărginean, Mediaș, câte 10 c. Filimon Mărginean, Mediaș 15 c. George Mariuca, M. Ludos 25 c.

Total 28 dol. 82 cenți, în bani de ai noștri 138 coroane. — Tuturor acestor binefăcători în deosebi D-lui George Fleaca, le exprim deosebita mea mulțumită și recunoștință.

În numele bisericii:

Ioan Dăian,
paroch ort

NOUȚĂȚI.

Un salut fraților din România. Săptămâna trecută au plecat din Munții-Apuseni cântăreții munților și alt public numeros, la expoziția din București. Ei au trecut prin Sibiu—Turnu-Roșu. Din acest prilej un prieten al toaiei noastre ne scrie, cu titlul de mai sus următoarele:

Munții-Apuseni, 9 Sept. e.

Astăzi au plecat vre-o câte-va sute de inși din Munții-Apuseni, ca să admire și ei ceea-ce frații noștri de peste Carpați în timpul fericitei domnii de 40 ani a gloriosului Rege Carol au putut să producă pe toate terenurile de cultură, artă, industrie etc.

S'au dus cu aceasta ocaziune să spună fraților că azi văile și munții strămoșești resună de doinele jalnice a strănepoșilor romani.

Noi cei rămași pe la vetrele noastre, cari din una sau altă cauză n'am putut merge, cu lacrimi în ochi petrecem pe excursioniști până la locul despărțirii, zicându-le: Mergeți în pace și spuneți fraților iubii de preste munți un dulce salut!

Ear' când veniți acasă să ne povestiți frumoase lucruri despre gloriosul Rege, despre Regina Reginelor, de altețele Lor Regale și de drăgălașii Prințșori!

Spune-ți fraților, că și inimele noastre saltă de bucurie de fericirea lor! Munții-Apuseni la 6 Septembrie n. 1906. — Un moș.

Vileritul. În nrul de azi începem publicarea unui articol, cu titlul de sus, scris de învățătorul nostru din Aciliu, dl Nicolae Iosif. Cum la noi se scriu rar articoli din acest ram economic și de oameni pricepători și specialiști cum e dl N. Iosif, atragem luarea aminte a cetitorilor noștri, în deosebi a viierilor, asupra lui. Harnicul învățător Iosif are pregătit ca manuscris o carte, în care se descriu cu cunoștință de cauză toate lucrările dela vii. Titlul cărții este »Viierul român« și va apărea nu preste mult, cu figuri în text, în editura »Reuniunii române de agricultură« din Sibiu.

Revista politică și literară. A apărut în Blaj cu titlul acesta noua foaie anunțată. Editor este dl Iuniu Br. Hodoș, primredactor Aurel Ciato. Revista apare odată pe lună. Abonamentul este pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. Numărul este bogat în material, având diferiți articoli scriși de A. Ciato, Dr. I. Maniu, N. Hodoș, Dr. Ioan Scurtu, M. Sadoveanu, Al. Ciura etc.

Statua Maiestății Sale la Caransebeș. Desvălirea statuei Maiestății Sale, ridicată de urmașii grănițerilor din fostul regiment romano-banatic, în Caransebeș, se va face în 7 Octombrie c. La actul desvălirii familia domnitoare va fi reprezentată prin archiducele Iosif, guvernul prin 3 ministri.

Casă de zăloage, societate pe acții în București, s'a deschis cu 1 Sept. c. v. sub conducerea dlui Dr. Cornel Diaconovich, fostul prim secretar al »Asociațiunii« din Sibiu.

Cum se poartă Grecii cu țeranul român? »Gazeta Țeranilor« scrie: Locuitorul Nicolae Chihaia din com. Rânzești jud. Tutova ducându-se în satul Bogdănești: în ziua de 15 a. c. la cărat grâu la șlep pe proprietatea d-nei Corbu care actualmente e arândată d-lui Nicu Juvără, sus numitul locuitor își lăsase soția bolnavă acasă. Inse tocmai când încercase carul, îi vine veste, că soția sa e de tot greu bolnavă. Atunci bietul om se roagă de un alt consătean să și descarce carul în al său ca să plece mai curând acasă. În acest timp administratorul moșiei, un grecoței numit Anastasie Stoides se repede ca o fiară turbată, cu țepoiul în mână lovind pe nenorocitul român de-l umplu de sânge. Sărmanul, e bătrân și beteag de un picior din răboiul pentru libertatea și neatârarea țării, în care veneticii vor să-l ucidă! Chihaia, voind să fugă, fu ajuns de grec, și voind să-l lovească boldiș cu coarnele țepoiului lui, se-l ucidă de tot, îl nimeri prin piciorul bolnav și astfel îl trânti la pământ, unde din nou fu măcelărit cu țepoiul și lăsat în nesimțire, unde fu găsit de oameni lingându-l câinii într'un lac de sânge? Fu transportat la spitalul județean din Târgu-Fălcu, unde se află și acum în stare de agonie. Iată d-le director oamenii cei mai de respectat, veterani cum au ajuns de-i ucid străinii aduși de acele 4 vânturi și opoșiți de ciocoi noștri, moștenitori ai moravurilor fanariotice. — Și asta — adaugem noi — se întâmplă în țara românească.

Bancă românească în America. Românii din Cleveland (America) înființează o bancă românească cu capital de 20.000 dolari (100.00 cor) Biserica gr.-cat. română a scris jumătate din n-rul acțiilor.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Pentru biserica gr.-cath. din Viștea-inf. a dăruit d-na Maria Poparad din Viștea-inf. o icoană în preț de 75 cor. și doue sfesnice în preț de 42 cor. Pentru acestea daruri curatoratul și întreg poporul și pe calea aceasta aduce snumitei doamne mulțumita și dorește ca Atotputernicul Dumnezeu, să îi răsplătească fapta laudabilă și jertfa adusă pe altarul Domnului. — Ioan Stanciu, preot gr.-cath.

Onoare muncel. Statul a creat pentru cazuri singuratiche de luat în conziderare în serviciul industriei patriotice diplome de onoare, care se bucură de mare vază.

Aceasta cea mai înaltă distincție a fost conferită de către ministerul de comerț din prilejul expoziției din Reichenberg societății pe acții George Schicht, care cum se știe pe terenul fabricării săpunului a produs rezultate până acum neajunse.

În timpul mai nou societatea a ridicat un despărțământ special pentru fabricarea de unsoare-Ceres pentru mâncare, din nuci de Cocos, care întrece mult în bunețea toate marcele de concurență. Să face din nuci de Cocos importate direct, uscate la soare.

Premiați. »Földm. Ertesítő« publică numele celor 25 cultivatori de pomi, cari au fost premiați anul acesta pentru cultivarea pomilor și răspândirea pomiculturii cu premiile date de societatea »Creditul fonciar ungar«. Câte 200 cor. au obținut între alții și următorii Români: Vas. Radu inv. la școala de stat din Văleni (Maramureș), Ioan Stoia, inv. comunal în Orlat (c. Sibiu). Gr. Dunca, inv. la școala de stat în Ieud (Maramureș), Avram Nedă, inv. la școala de stat în Reșița română (Caraș Sev.) I. Popovici inv. la școala de stat în Doboli-inf.

Școalele de muzică în Viena, ale căror plan de studii cuprinde toate specialitățile muzicale incluzive opera și opereta, își încep al 33 lea an de școală la 18 Sept. resp. 3 Octomvre. Ca despărțăminte speciale sunt la institute: a.) Curs de examen de stat de 7 luni, din care au eșit până acum 144 de învățători și învățătoare cenzurați de stat pentru muzică. b.) Cursul de măiestri de capelă, care oferă candidaților ocazie bogată de-a se exercia în diregierea practică. c.) Despărțământul pentru instrucția teoretică-epistolară. Institutele au fost cercetate anul premergător de 354 de elevi din monarhie și din străinătate, cari au fost instruați de 28 persoane profesionale, între cari artiști de rangul prim. Prospecte la dorință gratis și franco prin direcțiune, Viena VII/1 strada Ziegler 29.

Nouă bancă. În Teiuș e pe cale a se întemeia o bancă românească. Capitalul e de 100 mii în o mie de acții de câte o sută Cor. Subscrierile se pot face până în 15 Octomvrie. Prospectul e scris între alții de dnii: Ioan M. Moldovan, Dr. Aug. Bunea, Iuniu Br. Hodosiu, Dr. Iuliu Maniu din Blaj; Dr. Marcic, Dr. Fodor, Dr. Velican din Alba-Iulia; Dr. Ștefan și Cornel Crișan, Gavril Rațiu, Efrem Rațiu din Teiuș, și aproape de toți preoții și notarii din jur.

Reducerea listei civile. Judele de Tablă Emeric Lengyel din Dorin, membru în congregația comitatenească, a prezentat congregației comitatenească propunerea, ca dieta să fie rugată a reduce, începând din 1907, lista civilă (plata Maiestății Sale) dela 12 milioane cor. la 7 milioane.

Gazetar scos din Sârbia. Ministrul de interne al Sârbiei a espulsat (scos afară) din Sârbia pe jupânul Ignat Mandel, gazetar perciunat. Cauza este, că Mandel scria foi sale minciuni încornurate. Așa a pășit nu de mult și perciunatul corespondent al foaiei vieneze »N. Fr. Presse«. Foile iudeo-maghiare sunt foarte năcăjite din pricina aceasta. Așa ar trebui scoși și din România toți perciunații infecți dela ande »Adivor«.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuinciosă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Cununie. D-ra Marioara V. Săracu și dl Petru Cioconea își vor serba cununia Duminică în 16 Sept. c. la 11 ore a. m. în biserica catedrală din Sibiu.

Coroane eterne. Presidentul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« dl Victor Tordășianu, dăruiește întru vecinica odihnă a regretatului Aurel Paniliu, fost funcț. de bancă, fondului de 20 bani al Reuniunii amintite pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 1 cor.

Espozitia de copil din Apoldul-românesc. La crearea premiilor, ce se vor împărți între mamele vrednice la espozitia de copii, ce o aranjază »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«, în frunța comună Apoldul-rom., au mai dăruit dnii Pantaleon Lucaș, căp. c. și r. în pens. și president al Reuniunii, 10 cor.; Vic. Tordășianu, secretarul Reuniunii 5 cor.; Petru Ciora, casarul Reuniunii 2 cor. Totalul sumelor dăruite până acum 75 cor.

Concurs. În conformitate cu dispozițiile normativului general pentru administrarea fondurilor și fundațiilor »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« și a deciziunii Nr. 166 din ședința dela 14 și 15 August a. c. se publică concurs pentru »premiul Andreiu Murășianu« de 300 coroane.

La concurs se va admite orice lucrare originală de cuprins literar, tipărită în Ungaria în decursul anilor 1905 și 1906, fie ea din sfera literaturii frumoase sau artistice, fie o colecțiune de literatură populară.

Concurenții vor avea să înainteze până la 31 Decembrie n. a. c. la biroul »Asociațiunii« în Sibiu cinci exemplare ale lucrării lor. Decernarea premiului se va face în ședința plenară a secțiunilor științifice-literare, iar premiarea însăși în adunarea generală a »Asociațiunii« din anul viitor. Sibiu, în 1 Septembrie 1906. — Presidiul Asociațiunii: Iosif Sterca Șuluțu.

Funie ca dar de nuntă. În comuna Körmend (Ungaria) un fecior, care voia să se însoare a rugat pe un funar să-i fie nănaș. Funarul a primit și după multă chibzuială a trimis în ziua cununiei de cu vreme o funie ca dar de nuntă. Familiile mirilor s'au simțit vătămate prin curiosul dar, văzând în el o aluzie oare-care și când a sosit funarul, ca nănaș, l-au aruncat afară pe ușă de gândeai că n'a fost pe acolo de când e lumea.

Noul general al Iezuiților. Zilele aceste a fost alegerea noului general al Iezuiților în Roma. Aleș a fost neamțul Francisc Xaver Werlz, care până aci a fost rectorul universității gregoriane. Werlz e de obârșie din Württemberg și e în vârstă de 64 ani. Unii zic, că alegerea lui Werlz s'a făcut la influința împăratului german.

Uciși de tren. Duminică noaptea trenul, care mergea dela Orade spre Seghedin în apropiere de Seghedin a călcat o căruță, în care se aflau 10 oameni. Căruța s'a zdrobit și 2 oameni au fost uciși și ceilalți răniți.

Măritiș prin loterie. În Italia va fi în curînd o loterie interesantă. Treizeci fete foarte frumoase vor fi provăzute cu zestre în sume până la un milion și vor fi puse la loterie. Un los va costa 10 lire. Cel ce câștigă, se zicem, milionul, acela câștigă și o fată frumoasă, pe care o poate lua în căsătorie, dar numai dacă vrea și el și fata. Dacă însă tinerii nu se înțeleg, împart milionul în două și fiecare își caută norocul în altă parte. Zestrea fetelor se adună din banii încasați dela losurile vândute.

Prietinie între Cehi și Unguri. Foaia »Dubrovnik« din Ragusa scrie, că întâlnindu-se la manevre soldați Cehi cu Unguri, s'au certat pe tema de naționalitate, apoi s'au încăierat. Un soldat ungar a pușcat pe un Ceh, care durmea în baracă și nici n'a luat parte

la ceartă. La auzul pușcăturii un trimitaș a sunat din trimbită și s'a produs mare vălmășală, încât numai cu greu au putut face rânduială oficerii. În învălmășală au fost răniți mai mulți soldați.

Al 92 și 93-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după repositării membri Eva Popeza și Ana Murășianu n. Roșca.

Acestea formează cazul al 92 și 93-lea de moarte în sinul Reuniunii de înmormântare sibiene.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Dr. Dem. Borcia, candidat de preot, Seliște 1 cor., Ilie Hociotă, catichet în Cluj, 60 bani, Sorin P. Barcianu, iurist (Budapesta), George Tulbure, diacon ceremonial, Aurel Bratu, prof., Onisifor Ghibu, stud. univers. (București), fie care câte 20 bani, Gligor Coman, învățător penz. în Gurarâului în memoria mamei sale Dobra Gligor, 4 cor., d-șoarele Mărioara Muntean, Mărioară Gabor, George Macrea, Sebastian Stanca, Ioan Ursa librar, fiecare câte 40 bani, și Victor Tordășianu 20 bani.

Sat îngropat. Satul Kvarel din Caucaz (Rusia aziatică) a fost acoperit aproape total de petriș și nămol, ce s'a rostogolit de pe dealurile, ce-l împrejmuesc. Până acum au fost scoși din nămol 55 de oameni. Se crede, că au fost îngropați și omorâți la 2000 de oameni, cum și multe animale.

Mere nobile. La porunca ministrului de agricultură, pe moșia hergheliei statului la Făgăraș s'a sădit o grădină de mere nobile (domnești), în întindere de 60 de iugăre.

Demonstrațiile Socoliștilor. Studenții slavi, membri ai reuniunii de gimnastică din Praga (Socoliști), cari, după cum am scris în nrul trecut, au făcut demonstrație în Fiume împotriva Ungurilor și Italianilor, au cercetat mai multe orașe din Dalmația, făcând și pe acolo demonstrații. În Sușak, aproape de Fiume, au atacat și zdrobit vila primarului Vio din Fiume și a altor Italiani și Unguri. Intre Italianii atacați sunt și cetățeni de-ai Italiei și aceasta a dat anză la o Intervenire diplomatică a guvernului italian.

Focuri. Pe moșia grofului Beldi Coloman dela Dicio-S.-Mărtin s'a iscat Vineri la amezai săptămâna trecută foc, care a mistuit o mașină de îmblătit și bucate în preț de 3000 cor. Focul s'a iscat din negrije.

— În Turnișor (l. Sibiu) a fost un foc mare Sâmbătă după prânz, mistuind mai multe case în ulița Bisericii și în Hintergasse de-ale economilor Sași. Casele au fost asigurate, dar nutrețul și bucatele, cari încă au ars, n'au fost asigurate. La stângerea focului au dat ajutor mare Români din Turnișor și pompierii din Sibiu. S'a simțit mult lipsa de apă.

Duel. Am amintit, că consulul ungar din Constanța, Kutschera, a fost palmuit de pres. Ligei, venerabilul Grădișteanu. Foile ungurești au făcut mare tărăboi, dar s'au cam blamat, căci în cercurile diplomatice se conzideră afacerea ca lucru privat și așa lui Kutschera ii s'a dat voie să și-o isprăvească pe cale privată, provocând poate la duel pe dl Grădișteanu.

Obrăznicii șoviniste. Foilor maghiare nu le place, că noi Români de aici mergem în România la espozitie și că acolo suntem bine primiți. Așa sunt cătrânite pe reuniunile noastre de cântări, cari au mers săptămâna trecută la București și mințesc cu obrăznicie despre ele, că membrii lor au mers ca să demonstreze împotriva Ungariei, că au cântat cântece iredentiste și au injurat Ungaria etc. etc. Curat obrăznicii jidovești!

Teatru maghiar. Trupa teatrală a dlui Heves continuă a da piese alese, între cari amintim: Suhancz, operetă; Sulamith, Madi zsidó, Hajduk hadnagy etc. jucate în zilele din urmă, cu pregătire foarte bună.

Știre mai nouă din Petrojeni. La încheierea foaiei ne sosește știrea din Petrojeni, că 1500 de băieși au intrat în lucru și vor urma și ceilalți. Greva s'a sfârșit.

Sinucidere. Luni sara s'a aruncat lângă Deva înaintea trenului accelerat nevasta măestrului măsar Florescu din Deva, în brațe cu copilașul său de 4 ani. Trenul i-a omorît pe amândoi.

Neîncredere pe marea Neagră. Zilele trecute soldații regimentului al 7-lea de vânători din armata României s'au coborît la Constanța de pe vaporul »România« și au plecat în bărci spre țerm. Barca din urmă a început să se cufunde și fiind valuri mari, numai cu greu și târziu s'a putut da ajutor, așa că din 15 soldați vânători 12 s'au înecat. Intre cei înecați este și un oficer.

Răscala din Cuba — despre care am făcut amintire mai înainte — continuă. Rescuțații s'au apropiat de capitala Habanna, dar l-a Consolidacion del Sur au fost încunjuțați și bătuți rău. Se zice că ar fi căzut 2000 din ei. Sunt pospecte de pace.

Pentru ce iubese damele noastre laptele de crastaveți? Pentru-că după ungere de 2—3 ori trec bubite, petele de ficat, pistruii, sgrăbunțele și face ca prin vrajă pielea feței albă, vioaie, fină. Un mijloc de frumusețe cu efect sigur și cu totul nestricăcios. Sticla cu 2 cor. la ea săpun englez veritabil de crastaveți 1 cor. pudră 1 cor. 20 și 2 cor. Se poate căpăta în farmacii. Pe poștă le trimete farmacia fabricantului Balassa K. în Budapesta—Erzsébetfalva. Se poate căpăta în Sibiu la farmacia I. C. Molnar. 52 2—2

Sunt rugați toți aceia, cari comandă ceva dela vre-o firmă pe baza inseratelor noastre, să scrie în scrisoarea de comandă la firmă, că inseratul l-au cetit în »Foaia Poporului«.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

68 27—42 a lui Sarg

cremă de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

Altă nedreptate. (Ch.) Nu-ți pare că articolul cuprinde agitație contra l. m.? Tema să o tratați în reuniune. Cred, că așa va fi mai bine.

— apo. — Este o reformă cam prea radicală și foarte greu de realizat. Unii pot să o considere de atac contra bisericii. Lasă să facem un estras la timp potrivit.

T. P. America n. Cere cataloage dela librăriile: Ciureu, Brașov; librăria archidiecezană și W. Krafft. Sibiu. Acolo așfi. Poezia nu merge

P. B. în S. M. Vin, dar numai pe încetul, poate să mai scurtăm ceva.

A. D. în Gr. Publicațiunea ese, dar darea de seamă numai în nrul viitor, fiind prea târziu acum.

I. F. P. în P. Regretăm, dar poezia e slabă. Adună poezii populare și pentru timbre vom publica de aceste, eventual dispune de-tele.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografie« Henric Meltzer,

Multilateralitate rară.

Multe mii de medici și-au spus părerea despre folosul multilateral al făinei Kufeke R. pentru copii și e interesantă revista tuturor acelor cazuri, în care au aplicat cu succes acest mijloc nutritiv, valorat de ani de zile, la copii în cea mai fragedă etate, cum și la copii mai mari.

Făina-Kufeke pentru copii: 1. Este un mijloc prețios de nutriție a acei copii, cărora le lipsește laptele de mamă. 2. Este medicină dietetică la catar de stomach și de intestine, cum și la vărsare și colică. 3. Este un mijloc paliativ de boale atât de pericu-

loase copiilor mici, de oare-ce numai teren slab oferă germinilor de boale pentru răspândire. 4. Este o materie nutritivă însemnată, mai cu seamă pentru dezvoltarea mușchilor și oaselor în corpul copiilor. 5. Este un mijloc de tot neînlocuibil, ca să ajute mistuirea laptelui de vacă în stomachul copilului. 6. Tot așa mijloc sigur este pentru împedecarea turburării de scaun, constipație și la turburări de mistuire. 7. E escelent ca mijloc de nutriție recomandat cu aplomb de medici specialiști pentru ajutorarea tratamentului cu fosfor a rachitismului și serofului la copii. 8. Este un mijloc cu foarte mare efect pentru delăturarea așa numitei »boală engleză«, sub care trebuie

să înțelegem aceea, că dezvoltarea mânilor și picioarelor rămâne adese-ori îndărăpt la copii, în comparație cu mărimea capului.

Despre posibilitatea de aplicare a făinei-Kufeke am putea spune încă multe aci, dacă nu ne-ar fi îngust spațiul. Făina Kufeke din motiv că întotdeauna e uniform fabricată, e ușoară de mistuit, e durabilă, are gust bun, e cu spor, e ieftină, e ușor de pregătit pentru consumație etc. este de sigur unul din mijloacele de nutriție a copiilor cel mai de încrezut și mai bun.

154 C 1-1

Glasura pentru padiment

a lui Nejedly

este cea mai durabilă și cea mai ieftină.

Lustruirea se uscă numai decăt.

Deposit: 193 4-6

Ludovic Fuchs.**Cărți pentru școalele medii.**

Viciu, Alesiu, Carte de eșize, pentru a V-a clasă gimnasială și alte școale medii întocmită după planul înaltului ministeriu ung. reg. de culte și instrucțiune publică, broș. 2.40.

Lăzăriciu, Ioan, Istoria literaturii române în usul tinerimei studioase. Edițiunea a 2-a, broș. C 2.—

Barcianu, Popovici, Sava, Gramatica germană, teoretică-practică pentru usul tinerimei române. Ediț. a cincia, revidată și complectată de Dr. Daniil Popovici Barcianu, broș. C. 2.80.

— Dicționarul român-germân, revidat și complectat de Dr. D. Popovici Barcianu. Ediț. a III-a, broș. C. 6.—, leg. C. 7.60.

— Dicționarul germân-român, revidat și complectat de Dr. D. Popovici Barcianu. Ediț. a III-a, broș. C. 8.—, leg. C. 10.—

Negruțiu, Ioan Fekete, profesor, Manual de stilistică pentru cl. IV. gimn., preparandii, școala reală, școala superioară de fete ș. a. precum și pentru privați. Ediț. IV. C. 2.60.

Rozek, J. Al., Crestomatia scurtă din poezi latini, adunată și provăzută cu note scurte. Tradusă după a patra edițiune, broș. —.60.

Librăria W. Krafft în Sibiiu.

197 3-3

Doi băieți

să primesc ca învățacei în lucrătoreea de ghetărie și cismărie a subscrisului

TEODOR MOLDOVAN Str. Gușteritei Nr. 85 158 2-6
Sibiiu — Nagyszeben.**Sirup de smeură**

producție proprie

per chilo Cor. 1.50

la cumpărare în cantitate mai mare mai ieftin în proporție corespunzătoare, se poate căpeta la

Victor Jauernig

Strada Morii. 180 5-10

UNIFORME

pentru voluntarii de un an

să confecționează după cea mai nouă modă, elegant și cu șic, pe lângă prețurile cele mai ieftine la

Ludovic Ferencz

institut pentru uniforme și vestimente bărbătești

Sibiiu, str. Cisnădiei Nr. 30.

203 1—

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

161 8—

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 3 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiiu

17 40 -52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe vicața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spose de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții:
90,981.088 coroane. † 9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718-75 c. pentru capitale aslg. pe vicață 8,568.863-87 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Diracțiunea în Sibiiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Școale private de musică KAISER

conc. judecătorește

Viena, cercul 7, 8 și 9, anul șolar 1906/7 al 33-lea.

Institute de învățământ pentru toți ramii artei de tonuri, inclusiv opera și opereta. Anual 850 de frecuranți din inter și estern.

Curs pentru examen de stat (Octomvrie—Aprilie), cursuri feriale (Iulie—Septemvrie), 144 de candidați de-ai institutului au depus examenul de stat ces. reg., în parte »cu distincție«. Cursuri pentru artiști. Cursuri speciale pentru instructori de pian. Curs pentru măiestri de capelă. (Candidaților li-se oferă ocașia a să eseria în dirijare). Despărțeminte pentru instrucție teoretică epistolară. Cor mixt, orchestră, concerte, reprezentatii de opere și operete, atestate. Puteri didactice principale: cântăreața de curte ces. și reg. Friedrich-Materna, Dr. M. Dietz, docent univ. și membru al comisiei c. și r. de examen în musică. Max Jentsch, Ludovic Kaiser, Gust. Gutheil, directorul R. Kaiser etc. Prospecte și ori-ce informații prin cancelaria: Viena VII/1, strada Ziegler (Zieglergasse) 29. Pentru esteri să dă îndrumare de pension în familii onorabile.

199 2-3

Cărți pentru școalele populare.

- Popescu-Span, Antăia carte de lectură, leg. —.40.
- Carte de cetire II, leg. —.60.
- Carte de cetire III, leg. 1.20.
- Noul Abecedar de Dr. Petru Șpan, leg. —.40.
- Carte de cetire a II-a de Dr. Petru Șpan, leg. —.50.
- Petran Dr., Gramatica rom. elementară. I. pentru cl. II și III broș. —.30.
- Gramatica rom. elementară. II. pentru cl. IV broș. —.60.
- Schullerus-Popovici, Carte de cetire maghiară, partea I. leg. —.50.
- Carte de cetire și gramatică maghiară, partea II. leg. 1.70.
- Carte de cetire, partea II, ediție redusă, B. leg. 1.—.
- Manual pentru propunerea limbii maghiare în școalele populare cu limba de propunere română. (Indigitați metodice și schițe de lecțiuni.) De Dr. A. Schullerus și I. Popovici, broș. —.60.
- Icoanele de părete (edit. lui Hölzel) pentru învățământul intuitiv și limbistic (vezi Manualul lui Schullerus-Popovici pag. 26), I. Primăvara. II. Vara. III. Toamna. IV. Iarna. V. Curte țărănească. VI. Munții. VII. Pădurea. VIII. Orașul. Mărima icoanelor 140:93 centimetri. Prețul C. 6.60 pentru o iconă trasă pe pânză.
- Kogutowicz M., A magyar korona országainak iskolai fali térképe (Mapa Ungariei) tras pe pânză, 12.65. Tot aceea (B kiadás) cu împărțirea comitatelor. C. 12.65.
- Europa iskolai fali térképe (Mapa Europei) tras pe pânză, 13.20.
- Az oszt.-magy. monarchia iskolai fali térképe (Mapa Austro-Ungariei) tras pe pânză, 12.65.

Librăria W. Krafft în Sibiu.

196 3-5

În totdeauna bani în buzunar.

Până la 200 sau 300 Cor. lunar profit pentru doamne și domni din toate clasele și pretutindeni prin reprezentanți, lucrări de mână, adrese, etc. pentru articole de consum. Detalii sub „Mercur“ Nürnberg 1, Fürtherstrasse 78. 178 5-10

AVIZ.

În cancelaria subscrierului se primește — pe lângă toată întreținerea și salar 20—25 cor. lunar — un atare individ, carele e vărsat în afacerile notariale, care loc se poate ocupa la moment.

Ludoșul-mare, la 22 Aug. 1906.
p. u. Kis-Apold (Szebenmege).

Ioan Cosma
not. comunal.

194 3-3

Carol Albert

croitor de cavaleri
— Sibiu —
Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului
pentru saisonul de toamnă

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquette, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 9-52

Schimbare de local!!!

Comerțul de mașine de cusut și biciclete

Carol F. Wultschner

cum și atelierul lui și institutul de nickelat se află din 1 Sept. e. în
str. Poplăcii 43 (Quergasse, colțul Hechtgasse).

Rugându-mă de binevoitorul sprigin, semnez

cu distinsă stimă

Carol F. Wultschner
mechanic în Sibiu.

201 2-3

FISCHER & COMP. NAGYENYED Ungaria.

100 JUG. CAT.

Cei mai frumoși pomi roditori.

80,000 arbori fructiferi.
1 milion plante pentru gard viu.
1 milion sujele (pădurești).
Arbori de promenadă, tuișe decorative roze, poame cu boabe etc.

Cei mai buni altoi de vițe.

1/2 milion altoi de vițe
Vițe europene și americane cu și fără rădăcină.
Cataloge și instrucțiuni de cultivare gratis.

ȘCOALELE de POMI și VIȚE de VIIE IMPREUNATE FISCHER & COMP. și M. AMBROSI.

209 1-12

Fiecare imitație și rețipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamu lui Thierry

numai cu marca verde de călugăriță. Scutit prin lege. De renume vechiu, neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgârciurilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alina de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

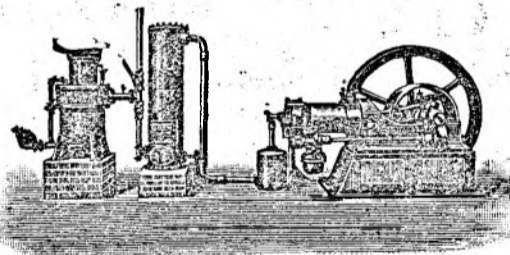
Să poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 5-52

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto“ și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1 1/2—2 1/2 fleri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese servește

Reprezentanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

163 8-28

Preste 300 de distincții înalte. Preste 30.000 motoare originale „Otto“ în mănare.

Condiții de plată favorabile. Garanție deplină și serviciu eulant.

Nr. 1033/906.

207 1-1

Publicațiune de esarëndare.

Comuna **Gurariului** esarëndează pe calea licitațiunei publice dreptul de pășunat cu oile pe timpul de vară în munții Cindrel, Niculești, Foltea și Gaujoara, precum și dreptul de moară întocmită pe site pe un period de 3 ani, adică: din 1 Ianuarie 1907 până în 31 Decemvrie 1909 — în 21 Septemvrie 1906 (Sf. Mărie) la 10 ore a. m. în cancelaria comunală.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea și ceti la primăria comunală din Gurariului.

Gurariului, în 10 Sept. 1906.

Primăria comunală.

Nr. 753/1906.

206 1-2

Publicațiune.

Comuna **Tălmăcel** vinde pe calea licitațiunei publice, cu eschiderea ofertelor ulterioare, Duminecă, în 23 Septemvrie st. n. a. c. la 4 ore d. a. în cancelaria comunală, circa 65 stângini metrici lemne de fag neplutite.

Lemnele vor fi duse la gara Tălmăciu din partea comunei.

Prețul strigării 17 cor. 40 fil. de stângin. Vadiu 150 cor.

Tălmăcel, în 10 Septemvrie 1906.

Primăria comunală:

Ioan Fanea
notar.

Toma Nedeleu
primar.

In Agârbiciu

(Szászegerbegy, I. Mediaș)

este de dat în arândă din 15 Sept. 1906 până în 1 Martie 1907 o livadă bună, ca

pășune pentru oi.

Mărimea e 34 jug. catastrale și 1037 stângeni □. Informații mai de aproape se pot afla în cancelaria comunală de acolo.

208 1-2

Gluvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Cisnădiei 14. SIBIU Strada Cisnădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de **gluvaere, aur, argint și argint de China.**

== Cea mai renumită negustorie de aurării. ==

Deposit de **oroloage de Geneva** de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări nou și reparaturi. 15 36-

== Serviciu real. Garanție conștiințioasă. ==

Compactoria

Strada Cisnădiei Nr. 7.

Subscrisul îmi iau voia a aduce la cunoștința onor. public, că 'mi-am deschis în Sibiu, str. Cisnădiei 7

o compactorie

și mă recomand pentru toate lucrările ce aparțin acestei branșe, cu observarea, că esecut lucrările foarte frumos și în timpul cel mai scurt.

La tipărire pe bande (panglice) de cununi, cum și la reclame de placate în aur și argint îmi iau libertatea a atrage în deosebi atenția.

Cu distincă stimă

205 1-3

Moritz Kisch.

Pentru țipar responsabil Henric Meltzer.

Publicațiune.

Am onoarea a face cunoscut preastimatului public din Sibiu și jur, că 'mi-am mutat

ascuțitoria mea artistică

din Viena la Sibiu. Aici se efectuează briciuri, foarfeci și toate uneltele și instrumentele cu cunoștință de specialist și pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ca specialitate țin întotdeauna un deposit bogat de briciuri engleze, cu ascuțit concav prima și toate utensiliile pentru barbiri și friseri. La aceste fac atenție în deosebi pe accia, cari se rad singuri. Comande postale se efectuează în 3 zile.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

Alexandru Exner, ascuțitor artistic
Pământul-mic 13.

187 4-10

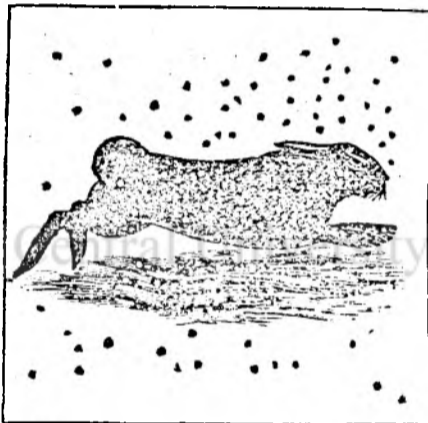
F. STOIBER

Sibiu, strada Cisnădiei 57.

Deposit de mânuși și bandage.

Are onoare a recomanda înaltului stat militar și onoratului public civil depositul său bogat în toate felurile de mânuși de nou procurate glăce, svedice, de spălat (pentru oficeri și comis), de mătase și de ață (lungi și semilurgi), toate numai în calitatea cea mai bună, cum și în bandage și specialități și se roagă de prețiosul sprigin.

202 2-6

Ces. și reg.

fabricant de arme, de curte

PETRU WERNIG

Ferlach (Carintia).

Anul înființării 1867.

Adresa telegrafică:
PETRU WERNIG
FERLACH.

A TELIER

204 1-5
pentru fabricarea de arme de precisiune.

Premiat cu medalii de aur și argint.

La croitoria universală

200 2-5

Strada Poplăcii 3 SIBIU Strada Poplăcii 3

Se pregătesc tot felul de vestminte, civile și militare, ca: **fracuri, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane, uniforme pentru tot felul de**

trupe, haine de teatru, cum și jachete de dame. Atrag deosebita atențiune a dlor voluntari asupra uniformelor ce se pregătesc în atelierul meu. Asemenea confecționez

reverenzi

în mod foarte solid, asupra cărora îmi permit a atrage atențiunea on. domni preoți și candidați de preoți. — Comande urgente se pot efectua și în timp de 24 ore. — Pregătirea primită în cursul de croit din Viena, pe care 'am absolvat cu succes, apoi praxa de mai mulți ani câștigată în diferite ateliere din Viena și Budapesta îmi dă posibilitatea de a satisface pe onorabili mei mușterii atât prin o croială elegantă cât și prin esecutare întru toate corespunzătoare.

Rugând onoratul public român pentru binevoitorul sprigin prin comandarea de haine, semnez

cu deosebită stimă

IOAN PETRAȘCU, măstru croitor.

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horecătul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al inficoșatei

tuberculose!

Trebuie să stărim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebuie să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scuierea de sânge, disolvă flegma. Deci cine voințe să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 8 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 17-40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefing Nr. 64/26.

ATENȚIUNE!

**O cumpărare
ocasională!**

**Cât timp ține
proviziunea!**

fl. 2.10 costă

1 orologiu de buzunar nickel remontoir, marca sistem Roskopf patent, cu lanț elegant de nickel și joujou.

fl. 3.65 costă

un orologiu de buzunar rem. de argint china sau goldin, sistem Roskopf pat. cu lanț de nickel eleg. și joujou.

fl. 4.50 costă

1 orologiu de buzunar rem. de argint veritabil, împreună cu lanț americ. și joujou. Acelaș cu coperiș triplu fl. 5.20.

fl. 4.70 costă

un orologiu de buzunar pentru dame de aur veritabil, cu lanț de dame lung, aurit.

fl. 11.50 costă

un orologiu de aur veritabil 14 carate pentru dame, în casetă elegantă de mătase sau atlas, cu lanț elegant.

Garanță de trei ani.

fl. 1.50 costă

un inel de aur veritabil de șase carate, cu piatră eleg.

La fiecare comandă se alătură o oglindă de buzunar eleg. de celuloid. — Să trimic cu rambursă sau trimițând banii înainte. — Nu există risic! fiindcă ceea-țe nu convine se schimbă sau se returnează banii.

MICH. HOROWITZ

Casă de export, Cracovia, Kotelek 4 (Oest.)

Catalog de prețuri bogat ilustrat (peste 1000 de ilustrații), cum tot felul de oroloage, articli de juvaere, instrumente muzicale, articli optici și diverse unelte de casă și economie, gratis și franco.

169 7-10

**Pene de pat
boeme ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 175 5-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea

de necare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,
incasarea de cambii, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Ingrlijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de casse de fer

(săte deposite), sigure contra incendinului
și a spargerii, etc. 6 19-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:
CAROL ALBRECHT.

186 18-26

Strada Oanei.

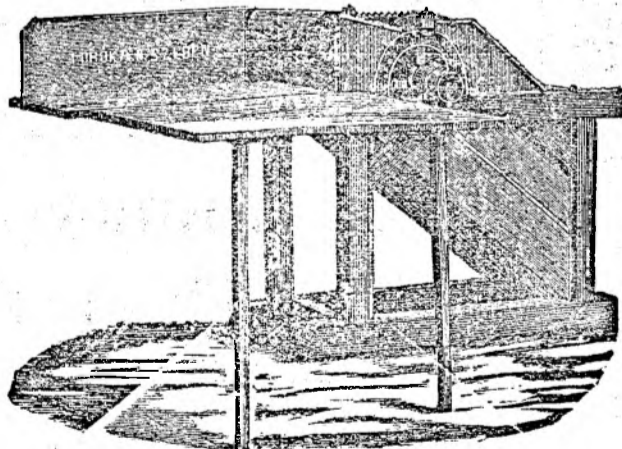
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai noue. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri, Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de sêménat cucuruzul cu 2-3 șire, mașine „Titania“ de sêménat cereale. Prese pentru sêménțe de ulei, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mânate cu vapor și cu motor. Pre-

luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la comandă mai mare se capetă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărboni).

Prospecte, desemnuri și preliminar de spese franco și gratis.

21 18-

AMERICA.

Plecarea din **Havre**
în fiecare **Sâmbătă.**

Bilete de călătorie prin
linia franceză.

Trimitere bună și repede. Intreținere esecelentă inclusive vin și licher. Bilete de călătorie pentru căile ferate americane la ori-ce stațiune cu prețuri originale. 182 5-13

Informații mai detaliate gratis și franco prin

linia franceză

VIENA IV. Weyringergasse Nr: 8.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de toamnă

noutățile

sosește chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saeko, Jaquete, fracuri și haine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiană merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu își permit a atrage deosebită atențiană a on. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

14 33-

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vinderarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau în cerere esprează se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerespesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, servii i-se latăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor sa propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de vespică, de țevă, de tistică, de șira spinării, de nervi, urmările șanșii și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminică până la 12 ore la amezani).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic specialist de spital:
Budapesta VII. Kerespesi-út 10. 84 29-

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Grand Prix espositia universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cal.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2.80.

De preste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte-și rentărirea după strapațe, învirtoșarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai escelente prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de scutire
aci alăturată.

Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

Preț-curante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Francisc Ioan Kwizda**

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

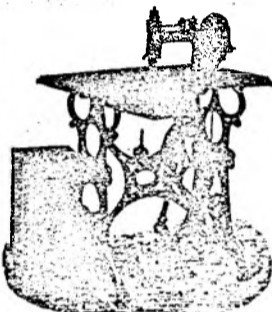
94 I. 10-25

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

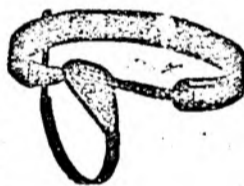
Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

20 31-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientos cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Bandage patentate pentru hernie

priv. imp. reg.

fără arc pe corp, cu arc pe pelotă.

Lei 14 buc. pe o parte
22 pe amb. părți
Indicațiunea măsurii.

1) Incunjurul soldului în centimetri; 2) Unde este hernia: la stânga, la dreapta sau în ambele părți; 3) Mărimea aproximativă a herniei: d. e. ca un ou de găscă, un ou de găină sau ca un pumn, etc. etc.

Această nouă construcțiune de bandage pentru hernie o pot recomanda ca cea mai sigură, practică și comodă ori-căruia o are suferă de hernia cea mai gravă și îndelungată și chiar aceuia, care are ocupație grea. E recunoscută cu laude de toate autoritățile medicale și foarte bine recomandat.

O. NEUPERT NACHFOLGER
fabrioa de bandage

Viena I., Graben 39 A (în interiorul Trattnerhof)

Se espedează prompt cu ilustratul mod de întrebuițare contra ramburs.

Prospecte gratis la cerere.

191 4-12

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susținea comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătața și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

30 17-

Cernala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresden — Budapesta.